

ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
„ХИП ПЕТРОХЕМИЈА“ А.Д., ПАНЧЕВО ЗА 2018. ГОДИНУ

Број: 400-1354/2019-06/11
Београд, 25. новембар 2019. године

С А Д Р Ж А Ј :

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Извештај о ревизији финансијских извештаја „ХИП-Петрохемија“ а.д., Панчево

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА "ХИП ПЕТРОХЕМИЈА " А.Д., ПАНЧЕВО ЗА 2018. ГОДИНУ

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ "ХИП ПЕТРОХЕМИЈА" А.Д., ПАНЧЕВО

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

"ХИП ПЕТРОХЕМИЈА" А.Д., ПАНЧЕВО

Мишљење о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја „ХИП Петрохемија“ а.д., Панчево за 2018. годину, који обухватају Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о токовима готовине, Извештај о променама на капиталу и Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, финансијски извештаји за 2018. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја „ХИП Петрохемија“ а.д., Панчево на дан 31. децембар 2018. године, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Остала питања

Финансијски извештаји Друштва у ранијем периоду нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

Основ за мишљење о финансијским извештајима

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја *Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја*. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које

¹ „Службени гласник РС“, број 36/10

² „Службени гласник РС“, број 9/09

одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије. Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.

- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

**Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
25. новембар 2019. године**

ПРИЛОГ I

РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

Приоритет налаза и датих препорука је одређен према следећем:

- **ПРИОРИТЕТ 1** (висок) – грешке, неправилности и погрешна исказивања која указују да постоји *непосредни* ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања, односно, постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.
- **ПРИОРИТЕТ 2** (средњи) – грешке, неправилности и погрешна исказивања које утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд, али у сваком случају захтевају пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.
- **ПРИОРИТЕТ 3** (низак) – грешке, неправилности и погрешна исказивања која захтевају отклањање и након рока за припремање наредног сета финансијских извештаја.

С А Д Р Ж А Ј:

1. Резиме налаза.....	9
2. Резиме датих препорука.....	10
3. Мере предузете у поступку ревизије.....	10
4. Захтев за достављање одазивног извештаја.....	11

1. Резиме налаза

Као што је објашњено у Напоменама уз извештај о ревизији финансијских извештаја „ХИП-Петрохемија“ а.д., Панчево за 2018. годину, утврђене су следеће неправилности које су разврстане по приоритетима, односно редоследу по којем треба да буду отклоњене:

ПРИОРИТЕТ 1³ (висок)

Нису утврђени налази високог приоритета

ПРИОРИТЕТ 2⁴ (средњи)

1) Друштво је апликативни софтвер који је прибављен по уговору број 3970 од 06. марта 2015. године закљученим са предузећем „Breza Software Energeering“ доо, Београд, укупне вредности од 4.913 хиљаде динара, евидентирало у својим пословним књигама на рачуну опрема, уместо на рачуну нематеријалне имовине, на који је обрачунало укупну амортизацију у износу од 868 хиљада динара.

На тај начин, потцењена је вредност нематеријалне имовине и прецењена вредност некретнина, постројења и опреме за износ од 4.045 хиљада динара.

Такође, увидом у структуру набавне вредности апликативног софтера, по фактури из 2015. године, утврђено је да је Друштво услуге обуке запослених за рад на алатима, евидентирало такође на рачуну постројења и опрема, уместо на рачуну трошкова непроизводних услуга у износу од 1.628 хиљада динара. На тај начин, Друштво је преценило набавну вредност апликативног софтера као и финансијски резултат ранијег периода за 1.628 хиљада динара.

2) Друштво води књигу основних средстава у форми прегледа у „excel“ формату, у којем основна средства не садрже све податке од значаја за евидентирање у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству, као што су година набавке, набавне и исправке вредности, век трајања, стопе амортизације, накнадна улагања и нове процењене вредности и век трајања.

3) Друштво је исказало веће одложене пореске обавезе по основу расхода обезвређења по извршеној процени фер вредности грађевинских објеката, постројења и опреме. Због наведеног, Друштво је у финансијским извештајима за 2018. годину преценило одложене пореске обавезе за износ од 365.183 хиљада динара и нераспоређени добитак текуће године за 8.039 хиљада динара, а потценило нераспоређени добитак ранијих година за 373.222 хиљада динара.

ПРИОРИТЕТ 3⁵ (низак)

1) Друштво нема апликативни софтвер за праћење производње, него се у фабрикама као производним целинама сачињавају дневни, односно месечни извештаји производње, на основу којих се сачињавају збирни извештаји за друштво као целину, на основу којих се врши евидентирање у материјалном и финансијском књиговодству. Није успостављен

---

³ ПРИОРИТЕТ 1 - грешке, неправилности и погрешна исказивања која указују да постоји *непосредни* ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања или постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.

⁴ ПРИОРИТЕТ 2 – грешке, неправилности и погрешна исказивања која утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд, али у сваком случају захтевају пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

⁵ ПРИОРИТЕТ 3 - грешке, неправилности и погрешна исказивања која захтевају отклањање и након рока за припремање наредног сета финансијских извештаја.

обрачун трошкова и учинака (класа 9), у складу са МРС 2 Залихе и чланом 66 и 67 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

С обзиром да Друштво обавља масовну производњу, не сачињавају се Погонски обрачунски листови (ПОЛ) као књиговодствени документи, који би садржавали податке о утрошку материјала, извршиоцима и броју утрошених радних часова по производима или врстама производа за одређени период.

2. Резиме датих препорука

Привредном друштву „ХИП Петрохемија“ а.д., Панчево препоручујемо да отклони неправилности према следећим приоритетима:

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

Нема препорука високог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

- 1) Препоручује се Друштву да уреди аналитичке евиденције основних средстава на начин да садрже податке значајне за евидентирање основних средстава у помоћним књигама основних средстава (Напомена 3.3.1.3. - Препорука број 1)

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

- 2) Препоручује се Друштву да успостави обрачун трошкова и учинака за евидентирање и праћење трошкова производње, сагласно МРС 2 Залихе и члану 66 и 67 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, као и да донесе писани акт, односно процедуру за распоред општих трошкова производње, односно трошкова услужних делатности (фабрика) на производне фабрике. (Напомена 3.3.3. - Препорука број 2)

3. Мере предузете у поступку ревизије

- 1) У току ревизије у пословним књигама Друштва, корекцијом почетног стања, извршена је исправка књижења на начин да је смањена вредност на рачуну одложених пореских обавеза за износ од 365.183 хиљада динара, у корист нераспоређеног добитка из ранијих година у износу од 373.222 хиљаде динара и на терет нераспоређеног добитка текуће године у износу од 8.039 хиљада динара, налогом за књижење број 16153/19 од 29. октобра 2019. године.
- 2) У току ревизије у пословним књигама Друштва, корекцијом почетног стања, извршена је исправка књижења на начин да је повећана вредност нематеријалне имовине за износ од 2.417 хиљада динара, смањена набавна вредност постројења и опреме за 4.913 хиљада динара и исправка вредности постројења и опреме за 868 хиљада динара, као и нераспоређени добитак ранијих година за 1.628 хиљада динара, налогом за књижење број 13649/19 од 18. септембра 2019. године.

4. Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије „ХИП Петрохемија“ а.д., Панчево је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект „ХИП Петрохемија“ а.д., Панчево у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

ПРИЛОГ II

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА "ХИП - ПЕТРОХЕМИЈА" А.Д.,
ПАНЧЕВО ЗА 2018. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1.	Основни подаци о субјекту ревизије.....	14
2.	Интерна финансијска контрола	14
2.1.	Финансијско управљање и контрола.....	14
3.	Финансијски извештај.....	19
3.1.	Основ за састављање и презентацију финансијских извештаја.....	19
3.2.	Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене	19
3.3.	Биланс стања.....	27
3.4.	Биланс успеха	49
3.5.	Извештај о осталом резултату	64
3.6.	Извештај о променама на капиталу	64
3.7.	Извештај о токовима готовине	64
3.8.	Напомене уз финансијске извештаје.....	64
4.	Друга питања у поступку ревизије	64

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Привредно друштво „ХИП Петрохемија“ а.д. Панчево (у даљем тексту „Друштво“) је основано 8. јула 1975. године.

Друштво је организовано као акционарско друштво и регистровано је код Агенције за привредне регистре решењем бр. БД 259/2005.

Основна делатност Друштва је производња пластичних маса у примарним облицима.

Седиште Друштва је у Панчеву, улица Спољностарчевачка бр. 82.

Матични број Друштва је 08064300, а порески идентификациони број 101052694.

Привредно друштво "ХИП Петрохемија" а.д., Панчево, је на основу законом утврђених критеријума за разврставање разврстано у велико правно лице.

Органи Друштва су: Скупштина, Надзорни одбор и Извршни одбор (генерални директор и извршни директори).

Друштво је на дан 31. децембра 2018. године имало 1.433 запослених (31. децембра 2017. године је имало 1.441 запослених).

2. Интерна финансијска контрола

2.1. Финансијско управљање и контрола

У складу са одредбама члана 81. Закона о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, Друштво је дужно да успостави систем финансијског управљања и контроле.

Финансијско управљање и контрола обухвата политике, процедуре и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац корисника јавних средстава, а којима се, управљајући ризицима, обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин и то кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима, даље кроз потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја, затим добро финансијско управљање, те заштиту средстава и података (информација). Систем финансијског управљања и контроле чине: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације, те праћење и процена система.

Систем финансијског управљања и контроле чине:

- контролно окружење,
- управљање ризицима,
- контролне активности,
- информисање и комуникације, као и
- праћење и процена система.

1) Контролно окружење

Контролно окружење је од централног значаја за адекватно финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава. Начин управљања, стил руковођења, оптимална организациона структура, управљање људским ресурсима, те стручни квалитети, радне способности и етичност, односно компетентност и

поузданост руководства и запослених су неки од фактора од којих зависи укупан квалитет контролног окружења.

Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефикасности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Руководство Друштва је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре којом су јасно додељене одговорности и овлашћења, одређене одговарајуће контроле и којом се надзире њихова адекватност и ефикасност.

Унутрашња организација и систематизација послова:

Друштво обавља своју делатност преко шест сектора у следећим организационим целинама:

- Сектор за производњу;
- Сектор за техничку подршку;
- Сектор за управљање људским ресурсима;
- Сектор за продају и маркетинг;
- Сектор за корпоративна питања;
- Сектор за правна питања;

Унутрашња организација уређена је Правилником о организацији и систематизацији послова.

Производи и услуге у оквиру пословних сегмената

Друштво је са становишта својих производа и услуга организовано у десет пословних сегмената. Имајући у виду сличности у економским карактеристикама између сегмената, Друштво је у сврхе финансијског извештавања извршило њихово груписање. Сходно томе, на дан 31. децембра 2018. године, Друштво има пет сегмената о којима извештава. Основни производи и услуге сваког од ових сегмената су као што следи:

- *Сегмент Етилен* - производња етилена, пропилена, пиро-бензина и водоника;
- *Сегмент ПЕВГ* - производња полиетилена високе густине;
- *Сегмент ПЕНГ* - производња полиетилена ниске густине;
- *Сегмент Фабрика синтетичког каучука (ФСК)* – производња стирен-бутадиенског каучука, метил-терцијарног-бутил етра и екстракција 1,3 - бутадиена;
- *Сегмент Остало* – остало пословање.

2) Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификацију потенцијалних догађаја који могу имати негативан утицај на остваривање циљева Друштва, процену сваког ризика, те праћење и контролу. Пословање Друштва је изложено различитим спољним и унутрашњим ризицима, а идентификовањем, те проценом учесталости и озбиљности сваког појединачног ризика долази се до одговарајућег метода управљања ризиком и успостављања контроле.

Руководилац корисника јавних средстава је, у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и

извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, дужан да усвоји стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају да се контролно окружење значајније измени. Контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

Друштво је у матру 2019. године донело процедуру управљања ризицима у пословним процесима. Ризик је дефинисан као нестабилност која може довести до неочекиваних губитака у пословању.

Такође, донет је регистар ризика са методологијом за процену ризика, који је одобрен, односно у примени је од маја 2019. године.

У 2019. години донете су процедуре којима је обухваћен значајан део пословних процеса, као што су репрезентација, употреба платних-бизнис катрица, коришћење службеног аутомобила и употреба мобилних телефона. У примени је Интегрисани менаџмент систем, који је усклађен са ИСО стандардима.

Управљање ризиком капитала

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Друштва. Руководство Друштва разматра капитални ризик с циљем ублажавања ризика и уверења да ће Друштво бити у могућности да одржи принцип сталности пословања у наредном периоду.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва врше преглед структуре капитала на годишњем нивоу. Као део тог прегледа, руководство Друштва разматра цену капитала и ризик повезан са врстом капитала.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и преваходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Друштво не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Друштво је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Друштва тржишном ризику, нити у начину на који Друштво управља или мери тај ризик.

Девизни ризик

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминирани у страниој валути. Друштво не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера Владе Републике Србије у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег

правног и законодавног оквира. Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра (ЕУР) и америчког долара (УСД).

Кредитни ризик

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало утицај на резултат Друштва. Изложеност Друштва овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Потраживања од купаца састоје се од великог броја комитената, од којих се највећи део односи на потраживање од друштва НИС а.д., Нови Сад.

Ризик ликвидности

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва који су успоставили одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Друштва као и управљањем ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

3) Контролне активности

Контроле обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, а успоставља их руководство у писаном облику. Процедуре треба да су успостављене на начин да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, с тим да морају бити одговарајуће, а да трошкови за њихово увођење не превазиђу очекивану корист од њиховог увођења. Контролним активностима, које су садржане у процедурама, нарочито се успостављају правила ауторизације и одобравања, затим подела (сегрегација) дужности (да се онемогући једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности), обезбеђује систем дуплог потписа, адекватно документовање, правила за приступ средствима и информацијама, те интерне верификације (провере законитости) и поуздано извештавање. Контролне активности се врше као превентивне (у току вршења трансакције/процеса) и корективне (накнадне) контроле којима се исправљају уочене неправилности.

4) Информисање и комуникација

За успешно финансијско управљање и контролу од битног значаја је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Рачуноводствени систем, са једне стране чине општи акти којима је уређена организација и начин функционисања рачуноводства, усвојене рачуноводствене политике и, са друге стране, рачуноводствени информациони систем.

Правилником о систематизацији послова је дефинисана организација и функционисање рачуноводства (рачуноводство и финансијска оператива) и интерне рачуноводствене контроле.

Управни одбор је донео рачуноводствене политике Друштва 27.12.2004. године.

Рачуноводствени информациони систем је део укупног информационог система којег чине технолошка инфраструктура, запослени и поступци којима се врши прикупљање, смештање, обрада и пренос података (информација), као и њихово чување. Примарни циљ РИС је да се успостави ефективан, благовремен и поуздан систем извештавања.

У рачуноводственом информационом систему се воде: главна књига и помоћне књиге купаца, добављача, основних средстава, кадрoвске евиденције, евиденције о задужењима купаца и другим врстама услуга које врши друштво и обрачун плата.

Вођење пословних књига, састављање и презентација финансијских извештаја врши се у складу са рачуноводственим начелима дефинисаним у оквиру МСФИ и рачуноводственим политикама.

За обављање послова који обезбеђују функционисање рачуноводства и финансија задужен је сектор финансијских послова, са службом рачуноводства, финансијске оперативе и плана и анализе.

Рачуноводство, обезбеђује податке и информације о финансијском положају, успешности и променама финансијског положаја Друштва за екстерне и интерне кориснике финансијских извештаја.

Информациони систем чини технолошка инфраструктура, запослени и поступци којима се врши идентификовање, прикупљање, смештање, обрада и пренос података (информација), као и њихово чување, са циљем да се успостави ефикасан, благовремен и поуздан систем извештавања. Систем извештавања укључује и начин извештавања у случају откривања грешака, неправилности, погрешне употребе средстава и информација, превара или недозвољених радњи. Део информационог система Друштва је рачуноводствени информациони систем.

5) Праћење и процена система

Корисник јавних средстава је у обавези да прати и процењује систем финансијског управљања и контроле који подразумева надгледање и контролу са циљем отклањања грешака, те његовог побољшања и повећања ефикасности, а спроводи се текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

У поступку ревизије, у погледу функционисања финансијског управљања и контроле утврђено је следеће:

- пословном политиком на годишњем нивоу, Друштво утврђује ризике, политику управљања ризиком и одговоре на ризике.
- сачињене су писане политике, процедуре или упутства по појединачним сегментима пословања, од којих неке од њих нису имплементирани и не примењују се у пословним активностима Друштва
- друштво нема организовану службу интерне ревизије
- друштво није успоставило обрачун трошкова и учинака (класа 9), у складу са МРС 2 Залихе и Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике
- друштво није успоставило одговарајуће аналитичке евиденције за некретнине постројења и опрему у оквиру помоћних књига.

3. Финансијски извештај

3.1. Основ за састављање и презентацију финансијских извештаја

Приликом састављања финансијских извештаја за 2018. годину, Друштво је применило рачуноводствене политике дефинисане Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 27.12.2004. године, којим се утврђују рачуноводствене политике које се примењују у припремању, презентацији и обелодањивању финансијских извештаја за 2018. годину.

Основне рачуноводствене политике наведене су у Напомени 3.2.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД).

Финансијски извештаји усвојени су од стране Скупштине Друштва одлуком од 25. јуна 2019. године.

Организација рачуноводства

Правилником о организацији и систематизацији послова "ХИП Петрохемија" а.д., Панчево уређена је организација рачуноводственог система, као и интерне рачуноводствене контроле

У оквиру функције финансија, пословног планирања и контроле организован је центар за управљање информационим и комуникационим технологијама, служба за финансијско-рачуноводствене послове и служба за економске послове.

3.2. Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене

Рачуноводствене политике су посебна начела, основи, конвенције, правила и пракса које је усвојило руководство Друштва за састављање и презентацију финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству, Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Преглед значајних рачуноводствених политика:

Приходи и расходи

Приходи се одмеравају по правичној вредности примљене накнаде или накнаде која ће се примити и представљају износе који се добијају за продату робу и извршене услуге у току редовног пословања, умањене за дате попусте, повраћаје и порезе при продаји.

Приходи од продаје роба се признају када се роба испоручи и када су значајни ризици и користи од власништва над њом пренете на купца.

Приходи од вршења услуга евидентирају се по принципу фактурисане реализације у моменту извршења услуге.

Признавање расхода врши се истовремено са признавањем прихода ради којих су ти расходи настали (принцип сучељавања прихода и расхода).

Трошкови одржавања и оправки

Трошкови одржавања и оправки основних средстава се покривају из прихода обрачунског периода у коме настану.

Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању, изградњи или производњи средстава које се квалификују се укључују у набавну вредност тог средства и то до оног периода када су у суштини завршене све активности неопходне

да би се средство припремило за планирану употребу или продају. Средства која се квалификују се односе на средства којем је обавезно потребан значајан временски период да би било спремно за своју намеравану употребу.

Приходи од инвестирања остварени на основу привременог инвестирања позајмљених средстава се одузимају од насталих трошкова позајмљивања намењених за финансирање средстава која се квалификују.

Сви остали трошкови позајмљивања се признају у билансу успеха у периоду на који се односе.

Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динаре по званичном курсу важећем на дан сваке промене.

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања се прерачунавају у њихову динарску противвредност по средњем курсу, важећем на дан биланса стања.

Позитивне или негативне курсне разлике настале приликом прерачуна пословних трансакција у инострану валуту и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у инострану валуту књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Друштво је, такође обавезно да од бруто плате запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Друштво је, у складу са одредбама Закона о раду и Колективним уговором, у обавези да запосленом приликом одласка у пензију исплати отпремнину у висини три зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу одласка у пензију, а која не може бити нижа од две просечне зараде код послодавца у Републици Србији, у месецу који претходи месецу одласка у пензију.

Тakoђе, на основу Колективног уговора, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде запосленима за 10, 15, 20, 25, 30, 35 и 40 година непрекидног рада у Друштву. Основица за обрачун јубиларне награде је просечна зарада по запосленом остварена у Друштву у претходних дванаест месеци, без увећања зараде по основу регреса за годишњи одмор и прековремени рад, и то у распону од 40% до 220% зараде.

Процену садашње вредности обавеза по основу очекиваних накнада запосленима Друштво утврђује сваке треће године, па је тако Друштво у финансијским извештајима за 2018. годину исказало садашњу вредност обавеза по основу очекиваних накнада запосленима за пензију и јубиларне награде обрачунатих на основу процене извршене од стране независног актуара, који је био ангажован у 2017. години. Претпоставке које је у свом обрачуну користио актуар су дисконтна стопа од 5,75% и очекивани раст зарада 0,8359% годишње, и стопа флукуације 2% годишње.

Накнаде за краткорочна плаћена одсуства

Плаћена одсуства (годишњи одмори) могу се преносити и користити у наредним периодима, уколико у текућем периоду нису искоришћена у потпуности. Трошкови плаћених одсуства се признају у износу за који се очекује да ће бити исплаћен као резултат неискоришћених кумулираних права на дан биланса стања. Према мишљењу руководства Друштва, садашња вредност обавеза по основу накнада за краткорочна плаћена одсуства материјално је значајна за финансијске извештаје посматране у целини и због тога у овим финансијским извештајима извршена су резервисања по овом основу.

Порези и доприноси

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит важећим у Републици Србији.

Порез на добитак у висини од 15% се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дуже од десет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основице средстава и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс, који се могу преносити, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

Некретнине, постројења и опрема

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средстава, врши се по набавној вредности.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Након почетног признавања некретнина, постројења и опреме се исказују по ревалоризованом износу који изражава њихову поштену вредност на дан ревалоризације, умањеној за укупан износ исправке вредности по основу амортизације и укупан износ исправке вредности по основу губитка

због обезвређења. Процена некретнина, постројења и опреме извршена је на дан 31. децембар 2016. године од стране независног, овлашћеног проценитеља.

Повећање књиговодствене вредности средстава као резултат ревалоризације се признаје у оквиру позиције ревалоризационе резерве. Међутим, повећање се признаје као приход у билансу успеха до оног износа до којег се сторнира ревалоризационо смањење истог средства, које је претходно признато као расход у билансу успеха. Смањење књиговодствене вредности средстава као резултат ревалоризације, се признаје као расход. Међутим, смањење се признаје на терет ревалоризационих резерви до износа постојећих ревалоризационих резерви које се односи на то средство.

Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме обрачунава се за свако средство појединачно на процењену вредност средстава на почетку године, односно на набавну вредност средстава стављених у употребу током године, применом пропорционалног метода. Амортизационе стопе су утврђене на начин да се набавна или процењена вредност основних средстава амортизује у једнаким годишњим износима у току предвиђеног века употребе основног средства. Стопе амортизације које су у примени су:

Назив	Стопе амортизације
Грађевински објекти	2,5%-50,0%
Опрема	
Процесна опрема	3,0%-100,0%
Моторна возила	17,0%-100,0%
Рачунари	17,0%-100,0%
Канцеларијски намештај	4,0%-100,0%
Телекомуникациона опрема	10,0%-100,0%
Остала опрема	3,0%-100,0%

Залихе

Залихе се вреднују по набавној вредности, односно цени коштања, или нето продајној вредности, у зависности која је нижа.

Набавна вредност укључује вредност по фактури добављача, увозне дажбине, транспортне трошкове и друге зависне трошкове набавке. Цена коштања обухвата трошкове директног материјала, директног рада и индиректне трошкове производње. Трошкови су укључени у цену коштања на бази нормалног степена искоришћености капацитета, не укључујући трошкове камата.

Нето продајна вредност представља вредност по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања, након умањења за трошкове продаје. Друштво своди залихе на крају године на нето реализовану вредност.

Обрачун излаза залиха утврђује се методом просечне пондерисане цене.

Умањење материјалне имовине

На сваки датум биланса стања, Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдила постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед

умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настало умањењем.

Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризираним износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (или јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (или јединици која генерише новац) услед умањења вредности. Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

Према процени руководства на дан 31. децембра 2018. године, не постоје индикације да је садашња вредност некретнина, постројења и опреме умањена.

Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва, од момента када је Друштво уговорним одредбама везано за инструмент.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Потраживања од купаца, краткорочни финансијски пласмани и остала краткорочна потраживања

Потраживања од купаца, краткорочни финансијски пласмани и остала краткорочна потраживања исказују се по номиналној вредности, умањеној за исправке вредности извршене на основу процене њихове наплативости од стране руководства.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима у финансијским извештајима Друштва исказују се готовина у благајни и стања на текућим рачунима и остала новчана средства расположива до три месеца.

Финансијске обавезе

Обавезе по кредитима се првобитно приказују у износима примљених средстава (номиналној вредности), а након тога се исказују по амортизованој вредности уз примену уговорене каматне стопе која апроксимира ефективној каматној стопи.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања се процењују по вредности примљених средстава.

Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом, на корисника лизинга, преносе у највећој мери сви ризици и користи који произлазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Друштво као давалац лизинга

Приход по основу оперативног лизинга (приход од ренти) признаје се применом линеарне методе током периода трајања лизинга. Индиректни трошкови настали у преговорима и уговарањем оперативног лизинга додају се књиговодственом износу изнајмљеног средства и признају се на пропорционалној основи током периода трајања лизинга.

Друштво као корисник лизинга

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се првобитно признају као средства Друштва по садашњој вредности минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у биланс стања као обавеза по финансијском лизингу.

Плаћање рата лизинга се распоређује између финансијских трошкова и смањења обавеза по основу обавеза лизинга са циљем постизања константне стопе учешћа у неизмиреном износу обавезе. Финансијски расходи се признају одмах у билансу успеха, осим ако се директно могу приписати средствима која се оспособљавају за употребу, у којем се случају капитализују у складу са општом политиком Друштва о трошковима позајмљивања (напомена 3.3.).

Рате по основу оперативног лизинга се признају као трошак на линеарној основи за време трајања лизинга, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временски шаблон трошења економских користи од изнајмљеног средства.

У случају када се одобравају лизинг олакшице, оне улазе у састав оперативног лизинга и признају се као обавеза. Укупна корист од олакшица признаје се као смањење трошкова изнајмљивања на

линеарној основи, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства.

Обелодањивање односа са повезаним странама

За сврхе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица у складу са одредбама МРС 24: „Обелодањивање повезаних страна“.

Повезаним странама у смислу напред наведеног стандарда, Група сматра правна лица у којима има учешће у капиталу, односно правна лица са учешћем у капиталу Групе.

Повезане стране могу улазити у трансакције које неповезане стране можда не би вршиле и трансакције са повезаним странама могу се обављати под другачијим условима и другачијим износима у односу на исте трансакције са неповезаним странама.

Друштво пружа услуге повезаним странама и истовремено је корисник њихових услуга. Односи између Друштва и повезаних страна регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима.

ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи се могу разликовати од процењених.

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

Амортизација и стопа амортизације

Процена корисног века трајања имовине, опреме и нематеријалних улагања заснива се на историјском искуству на сличним средствима, као и на предвиђеном техничком напретку и променама у економским и индустријским факторима. Адекватност процене преосталог века трајања основних средстава се анализира једном годишње на основу тренутних предвиђања.

Исправка вредности потраживања

Друштво обрачунава обезвређење сумњивих потраживања од купаца и других дужника на основу процењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређења за сумњива потраживања, Друштво се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купаца и променама у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате.

Резервисања за судске спорове

Генерално, резервисања су у значајној мери подложна проценама. Друштво процењује вероватноћу да се нежељени случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја и врши процену износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Друштво поштује

начело опрезности приликом процене, с обзиром да постоји велика доза неизвесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процена.

Бенефиције запослених

Садашња вредност обавеза за отпремнине за одлазак у пензију, јубиларне награде и неискоришћене годишње одморе утврђује се актуарском проценом. Актуарска процена подразумева коришћење претпоставки везаних за дисконтну стопу, предвиђени раст зарада, стопу смртности и флукуацију запослених. При одређивању одговарајуће дисконтне стопе руководство Друштво полази од каматне стопе која би била еквивалента стопи на обвезнице Друштва. Стопа смртности је базирана на јавно доступним таблицама морталитета. Будући раст зарада базиран је на очекиваним стопама инфлације.

Фер вредност

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Управа Друштва врши процену ризика и у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

Према МСФИ 13, Друштво одмерава фер вредност имовине и обавеза користећи претпоставке које би учесници на тржишту користили приликом одређивања цене имовине или обавезе, под претпоставком да тржишни учесници делују у свом најбољем економском интересу. Фер вредност је цена која би била наплаћена, односно плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији на примарном или најповољнијем тржишту на датум одмеравања, по текућим тржишним условима, а независно од тога да ли је та цена директно уочљива или процењена употребом друге технике процене.

Руководство Друштва врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

Различити нивои фер вредности дефинисани су на следећи начин:

Инпути нивоа 1 – су котиране цене (некориговане) на активном тржишту за идентичну имовину и обавезе којима ентитет има приступ на датум одмеравања. Претпоставке инпута нивоа 1 се односе на постојање примарног тржишта за имовину или обавезу или, у одсуству примарног тржишта, најповољније тржиште за имовину или обавезу; и да ли ентитет може да реализује трансакцију за имовину или обавезу по цени на тржишту на датум одмеравања.

Инпути нивоа 2 – су инпути који нису котиране цене укључене у ниво 1 које су уочљиве за имовину или обавезу, било директно или индиректно. Ови инпути укључују следеће: котиране цене за сличну имовину или обавезе на активном тржишту, котиране цене за идентичну или сличну имовину или обавезе на тржиштима који нису активна,

инпути који нису котиране цене, ако су уочљиви за имовину или обавезе и инпути поткрепљени тржиштем.

Инпути нивоа 3 – су неуочљиви инпути за имовину или обавезе, које ентитет развија користећи најбоље информације расположиве у датим околностима. Дакле, разматрају се све разумно расположиве информације о претпоставкама тржишних учесника. Неуочљиви инпути сматрају се претпоставкама тржишних учесника и испуњавају циљ одмеравања фер вредности.

3.3. Биланс стања

На основу члана 16. Закона о рачуноводству, члана 72. Статута Друштва „ХИП Петрохемија“ а.д., Панчево и члана 6. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, генерални директор је 11. октобра 2018. године донео Програм активности за спровођење пописа имовине и обавеза, на основу којег је извршен попис средстава и извора средстава са стањем на дан 31.12.2018. године. Надзорни одбор је донео одлуку број 2.РС./2019.Т.8 од 24. јануара 2019. године, којом је усвојен Извештај Централне пописне комисије о годишњем попису имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2018. године.

3.3.1. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказане су у износу од 10.123.964 хиљада динара и приказане су следећим прегледом:

Табела број 1: Преглед некретнина, постројења и опреме

Назив	-у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Земљиште	2.310.611	2.310.611
Грађевински објекти	3.435.821	3.269.678
Постројења и опрема	4.290.505	3.603.492
Некретнине, постројења и опрема у припреми	1.543.940	645.368
Аванси за некретнине, постројења и опрему	541.660	1.073.312
Исправка вредности некретнина, постројења и опреме	(1.998.573)	(1.064.648)
Укупно	10.123.964	9.837.813

Табела број 2: Промене на некретнинама, постројењима и опреми

Опис	-у хиљадама динара-					
	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Аванси за некретнине, постројења и опрему	Укупно
<i>Набавна вредност</i>						
Стање 01. јануара 2018. године	2.310.611	3.269.678	3.603.492	645.368	1.073.312	10.902.461
<i>Повећање</i>					633.608	633.608
Нове набавке у току године				1.754.223		1.754.223
Пренос са основних средстава у припреми		166.143	689.046	(855.189)		
Пренос са аванса на добављаче					(1.165.260)	(1.165.260)
Отуђивање и расходовање у току године			(2.033)	(462)		(2.495)
Стање на дан 31. децембра 2018. године	2.310.611	3.435.821	4.290.505	1.543.940	541.660	12.122.537
<i>Исправка вредности</i>						
Стање на дан 01. јануара 2018. године		370.451	512.684	4.240	177.273	1.064.648
Амортизација за 2018. годину		364.115	511.395			875.510
Отуђење и расходовање			(1.081)			(1.081)

Активирање инвестиција/ обезвређење		12.289	48.588			60.877)
Остало					(1.378)	(1.378)
Обезвређење				(3)		(3)
Стање 31. децембра 2018. године		746.855	1.071.586	4.237	175.895	1.998.573
Садашња вредност 31. децембра 2018. године	2.310.611	2.688.966	3.218.919	1.539.703	365.765	10.123.964
Садашња вредност 31. децембра 2017. године	2.310.611	2.899.227	3.090.808	641.128	896.039	9.837.813

Друштво се у својим рачуноводственим политикама определило да некретнине, постројења и опрему, након почетног признавања вреднује по фер (поштеној) вредности, а поновна процена ће се вршити тако да се обезбеди да вредност исказана у билансу стања не одступа значајно од фер вредности. Друштво је последњу процену фер вредност некретнина, постројења и опреме извршило на дан 31. децембра 2016. године. Процену фер вредности извршило је предузеће „Дил инжењеринг Конслатинг“ доо, Београд, по методу елиминисања исправке вредности у целини, уз истовремено свођење набавне вредности на фер вредност.

Друштво је извршило попис некретнина, постројења и опреме са стањем на дан 31.12.2018. године, који је усвојен одлуком Надзорног одбора број 2.РС./2019.Т.8 од 24. јануара 2019. године.

3.3.1.1. Земљиште

У пословним књигама Друштва евидентирано је земљиште у вредности од 2.310.611 хиљада динара, укупне површине 248 хектара, 21 ара и 77 м², које обухвата грађевинско земљиште површине 245 хектар, 71 ара и 42 м² у власништву Републике Срвије са правом коришћења „ХИП Петрохемија“ а.д, Панчево и земљиште површине 2 хектара,50 ари и 36 м² у својини „ХИП Петрохемија“ а.д, Панчево.

3.3.1.2. Грађевински објекти

Грађевински објекти који су исказани по садашњој вредности од 2.688.966 хиљада динара чине објекти приказани у следећој табели:

Табела број 3: Преглед грађевинских објеката по групама објеката

-у хиљадама динара-

Опис	Садашња вредност
Грађевински објекти	1.314.624
Специфичне конструкције	595.584
Инсталације ван објекатаа	228.359
Уређење земљишта	324.797
Темељи опреме	184.688
Станови	40.914
Укупно:	2.688.966

За грађевинске објекте обрачуната је амортизација у износу од 364.115 хиљада динара за 2018. годину по амортизационим стопама које се крећу у распону од 1,7% до 5,0%.

Повећање вредности грађевинских објеката, које је евидентирано у пословним књигама Друштва у 2018. години у вредности од 166.143 хиљаде динара односи се на:

Табела број 4: Преглед повећања вредности грађевинских објеката у току 2018. године
 -у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Замена изолације на цевоводима у фабрици Енергетика	51.265
Адаптација електроенергетског система у фабрици Енергетика	42.367
Изградња помоћног објекта за пречишћавање испусног ваздуха из сушаре	37.050
Санација складишта запаљиве течности	13.470
Санација крова на котларници	4.858
Замена прозора у канцеларијама	4.718
Реконструкција мокрих чворова	4.136
Реконструкција инсталације централног грејања у управној згради	3.541
Адаптација командне собе у трафостаници	3.177
Санација хидроизолације на крову управне зграде	1.561
Укупно	166.143

3.3.1.3. Постројења и опрема

Постројења и опрему укупне садашње вредности од 3.218.919 хиљада динара на дан 31. децембра 2018. године чине следеће групе:

Табела број 5: Преглед постројења и опреме по групама:

Опис	Садашња вредност
Процесна опрема	2.661.361
Транспортна средства	199.124
Алат и инвентар	145.938
Рачунарска опрема	60.081
Телекомуникациона опрема	17.340
Остала разна опрема	135.075
Укупно:	3.218.919

У току 2018. године, Друштво је набавило и ставило у употребу опрему у вредности од 689.046 хиљада динара и то:

Табела број 6: Преглед повећања вредности постројења и опреме по групама:

Опис	Набавна вредност
Процесна опрема	559.829
Транспортна средства	50.580
Рачунарска опрема	38.297
Телекомуникациона опрема	6.278
Алат и инвентар	3.625
Остала разна опрема	30.437
Укупно:	689.046

Смањење набавне вредности постројења и опреме исказано у износу од 2.033 хиљаде динара и исправке вредности у износу од 1.081 хиљаду динара, односи се на расходовање опреме по одлуци Надзорног одбора број 2 РС/2019-Т.8. од 24. јануара 2019. године (по процедури о поступању при продаји отпада).

За постројења и опрему обрачуната је амортизација у износу од 511.395 хиљада динара за 2018. годину по амортизационим стопама које се крећу у распону од 3,1% до 20,00%.

Налаз: Друштво је апликативни софтвер који је прибављен по уговору број 3970 од 06. марта 2015. године закљученим са предузећем „Breza Software Energinering“ доо, Београд, укупне вредности од 4.913 хиљаде динара евидентирало у својим пословним књигама на рачуну опрема, уместо на рачуну нематеријалне имовине, на који је обрачунало укупну амортизацију у износу од 868 хиљада динара, по стопи амортизације од 6.33%.

На тај начин, потцењена је вредност нематеријалне имовине и прецењена вредност некретнина, постројења и опреме за износ од 4.045 хиљада динара.

Такође, увидом у структуру набавне вредности апликативног софтера, по фактури из 2015. године, утврђено је да је Друштво услуге обуке запослених за рад на алатима, евидентирало на рачуну постројења и опрема, уместо на рачуну трошкова непроизводних услуга у износу од 1.628 хиљада динара. На тај начин, Друштво је преценило набавну вредност апликативног софтера као и финансијски резултат ранијег периода за 1.628 хиљада динара.

Ризик: Неевидентирање софтера у складу са МРС 38 Нематеријална имовина, проузрокује ризик од неправилног евидентирања сталне имовине и финансијског резултата Друштва.

Предузете мере у току ревизије: У току ревизије у пословним књигама Друштва, корекцијом почетног стања, извршена је исправка књижења на начин да је повећана вредност нематеријалне имовине за износ од 2.417 хиљада динара, смањена набавна вредност постројења и опреме за 4.913 хиљада динара и исправка вредности постројења и опреме за 868 хиљада динара, као и нераспоређени добитак ранијих година за 1.628 хиљада динара, налогом за књижење број 13649/19 од 18. септембра 2019. године.

Налаз: Друштво води књигу основних средстава у форми прегледа у „excel“ формату, у којем основна средства не садрже све податке од значаја за евидентирање у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству, као што су година набавке, набавне и исправке вредности, век трајања, стопе амортизације, накнадна улагања и нове процењене вредности и век трајања.

Ризик: Непостојањем помоћне књиге основних средстава, постоји ризик да подаци о основним средствима нису објективно исказани

Препорука 1: Препоручује се Друштву да уреди аналитичке евиденције основних средстава на начин да садрже податке значајне за евидентирање основних средстава у помоћним књигама основних средстава.

3.3.1.4. Некретнине, постројења и опрема у припреми

Промене на некретнинама, постројењима и опреми у припреми у 2018. години дате су у следећем табеларном прегледу:

Табела број 7: Приказ промена на некретнинама, постројењима и опреми у припреми
-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Стање на дан 01. јануара 2018. године	645.368
Повећање у 2018. години	1.754.223
Пренос на грађевинске објекте у употреби	(166.143)
Пренос на опрему у употреби	(689.046)

Обезврђење и расход некретнина, постројења и опреме у припреми	(4.699)
Укупно:	1.539.703

Некретнине, постројења и опрема у припреми, на дан 31. децембар 2018. године, исказане су у укупном износу од 1.539.703 хиљаде динара, и односе се на улагања извршена у току 2018. године и у ранијим годинама, што је приказано у следећој табели:

Табела број 8: Преглед улагања у некретнине, постројења и опрему, са стањем на дан 31.12.2018. године

Назив	Износ
-у хиљадама динара-	
I. Улагања у процесну опрему	
Линија за гранулацију праха у фабрици Полиетилена Високе Густине (ПЕВГ-а)	782.847
Инвестиционо одржавање расхладних торњева за 6 ћелија	90.098
Израда пројектно-техничке документације за фабрику полипропилена	46.010
Цеви радијационе секције за 2 бензинске пећи	42.011
Замена прекидача у трафостаници	41.526
Опрема за производњу чађи (карбонских пунила)	40.097
Резервни делови компресора Ц-202	33.984
Замена цевних змија у две пећи	32.643
Машина за вагање и увређавање	30.433
Палатизер	29.539
Реинструментацијс секције ДЕМИ воде у фабрици енергетике	28.436
Машина за стречовање	15.689
Рачунарска опрема (Dell Optiplex)	9.460
Остала процесна опрема	259.787
Свега:	1.482.560
II. Улагања у грађевинске објекте	
Радови на егализационом базену у фабрици за обраду вода (ФОВ)	26.872
Бушење новог бунара сирове воде за фабрику синтетичког каучука (ФСК)	8.654
Санација санитарних чворова у фабрици синтетичког каучука (ФСК)	6.485
Замена прозора у управној згради и лабораторији	5.630
Санација пролазног колосека	4.459
Санација канализационих цеви	2.161
Санација хидроизолације крова на скаладишту готових производа	1.906
Остала улагања на грађевинским објектима	5.675
Свега:	61.842
Обезврђење некретнина, постројења и опреме у припреми	(4.699)
Укупно:	1.539.703

Опрема за производњу чађи (карбонских пунила)

Вредност инвестиције у току (фабрике карбонских пунила), на дан 31. децембра 2018. године износи 40.097 хиљада динара.

Према образложењу менаџмента, „ХИП Петрохемија“ ад, Панчево је децембра 1998. године закључила комерцијални уговор са компанијом China National Chemical Construction Corporation у вредности од 15.800.000,00 \$. Предмет уговора била је испорука опреме, израда пројеката, лиценци и техничке услуге за фабрику карбонских пунила, а рок реализације уговора је био 30 месеци (новембар 2002. године).

Изградња фабрике карбонских пунила је финансирана из дугорочног кредита, који је закључила Београдска банка ад, Београд са Ексим банком China, маја 2000. године. На основу уговора о кредиту, Ексим банка China је отворила документарни акредитив, а инодобављач је у току израде опреме вршио наплату са акредитива на основу потписане документације о степену завршености посла. У периоду до новембра 2002. године, кинески партнер је са акредитива наплатио укупно 14.439.798,55 \$, што је представљало аванс дат од стране ХИП Петрохемија ад, Панчево.

Пројектно техничка документација, коју је израдио Машиноројект-Копринг, Београд, није добила позитивно мишљење од стране Републичке комисије за пројекте од посебне важности за Републику, те према наведеном образложењу, реализација пројекта изградње Фабрике карбонских пунила није била изводљива. Услед престанка важења акредитива Беобанке Београд, која је у међувремену и угашена, кинески партнер није доставио део опреме и пројектно техничке документације. Немогућност обезбеђивања грађевинске дозволе онемогућава реализацију пројекта. Поступак евентуалне продаје опреме фабрике за градњу на другој локацији није донео резултате. Испоручилац опреме (кинеска компанија) је у међувремену ликвидирана.

Друштво је периоду од 2011. до 2017. године, извршило обезвређење инвестиције у току (фабрике карбонских пунила) од стране овлашћених проценитеља у укупном износу од 782.998 хиљада динара, док је у 2018. години искоришћен део опреме у вредности од 2.937 хиљада динара.

3.3.1.5. Аванси за некретнине, постројења и опрему

Аванси за некретнине, постројења и опрему у износу од 365.765 хиљада динара на дан 31. децембра 2018. године, односе се на:

Табела број 9: Табеларни преглед аванса за некретнине, постројења и опрему на дан 31. децембра 2018. године

Назив примаоца	2018. година
Ogranak Yokogawa Europe Branches, Београд	250.533
China Nacional Chemical Construction Corporation, Peking, China	163.574
Schneider Electric Srbija доо, Београд	25.903
Ingersoll-Randinternational Limited, SWORDS, IRELAND	19.920
Maschinenfabrik Mollers GMBH, BECKUM, DEUTSCHLAND	12.216
BMR Group доо, Шабац	10.603
Man Energy Solutions S.E. AUGSBURG, DEUTSCHLAND	9.345
BUSS AG. PRATTELN, SWITZERLAND	8.863
BRAMMER S.A., KOLBUSZOWA, POLAND	7.009
SIEMENS D.O.O. BEOGRAD, BEOGRAD-NOVI BEOGRAD	6.769
Остали	26.925
Свега:	541.660
Исправка вредности аванса за некретнине, постројења и опрему	(175.895)
Укупно:	365.765

Потраживања за дате авансе за некретнине, посројења и опрему у износу од 365.765 хиљада динара односе се у највећем делу на уговорену испоруку добара у 2019. години.

Аванс у износу од 250.533 хиљаде динара уплаћен је „Ogranak Yokogawa Europe Branches“, Београд у 2018. години, по основу Уговора број У-1197/18 од 25. маја 2018. године Предмет уговора је пројектовање, исходовање дозвола, набавка опреме, извођење радова и пуштање у рад по принципу „кључ у руке“ за Пројекат реинструментације фабрике Етилен-фаза I. Рок извршења уговореног посла је у току 2019. године.

Аванс у износу од 163.574 хиљаде динара (1.428.035,55 \$), уплаћен је China Nacional Chemical Construction Corporation у 2002. години , по основу уговора из 1998. године. предмет уговора је испорука опреме за фабрику карбонских пунила.

За наведено потраживање по основу датог аванса у износу од 163.574 хиљаде динара, извршен је индиректан отпис потраживања у целости у ранијим годинама.

3.3.2. Дугорочни финансијски пласмани

Друштво је исказало дугорочне финансијске пласмане у укупном износу од 37.567 хиљада динара, а који се односи на:

Табела број 10: Дугорочни финансијски пласмани

-у хиљадама динара-	
Назив	Износ
Стамбени кредити дати запосленима	48.337
Минус: Исправка вредности осталих дугорочних пласмана	(10.770)
Укупно:	37.567

3.3.3. Залихе

Вредност залиха, на дан 31.12.2018. године, исказана је у износу од 6.134.076 хиљада динара и дата је следећом табелом:

Табела број 11: Структура залиха

-у хиљадама динара-		
Назив	2018. година	2017. година
Материјал	1.664.451	2.026.830
Резервни делови	874.633	580.382
Алат и инвентар	12.374	11.710
Исправка вредности материјала и резервних делова	(146.137)	(162.185)
Недовршена производња	448.301	492.645
Готови производи	3.116.746	2.981.879
Плаћени аванси за робу и услуге	170.238	207.624.
Исправка вредности плаћених аванса	(6.530)	(6.808)
Укупно	6.134.076	6.132.077

Извршен је попис залиха са стањем на дан 31. децембра 2018. године. Извештај о попису усвојио је Надзорни одбор одлуком број 2.RS./2019.-Т.8. од 24. јануара 2019. године. Друштво је по попису, а на предлог пописне комисије расходовало залихе материјала књиговодствене вредности у износу од 977 хиљада динара и алата и ситног инвентара у употреби, набавне вредности од 5.644 хиљада динара, које се односе на неупотребљиве и застареле залихе.

Према рачуноводственим политикама залихе материјала евидентирају се по стварним набавним ценама, а обрачун излаза са залиха се врши по методу пондерисане просечне цене.

Набавка материјала, резервних делова, алата и инвентара у материјалном књиговодству се евидентира одмах по пријему у магацин, а излаз из магацина, односно књижење утрошка материјала, алата и инвентара врши се појединачно по сваком требовању у току месеца.

Залихе материјала исказане у укупном износу од 1.664.451 хиљаду динара, највећим делом обухватају залихе сировина, основног и помоћног материјала (примарног бензина, катализаторе, стирена, хемикалије, елетркоматеријал, раствариваче, смолни сапун, машински материјал, метанол, материјал за паковање, мазива и уља), док залихе резервних делова исказане у укупном износу од 874.633 хиљаде динара, највећим делом чине машински резервни делови, инструментални резервни делови и електро резервни делови.

Залихе недовршене производње и готових производа

Друштво је на дан 31.12.2018. године, исказало залихе недоршене производње од 448.301 хиљаду динара и залихе готових производа од 3.116.746 хиљада динара, односно вредност залиха недовршене производње и готових производа од укупно 3.565.047 хиљада динара.

Табела број 12 : Кретање и стање залиха недовршене производње и готових производа
-у хиљадама динара-

Конто	Назив	Почетно стање 01.01.2018.године	Повећање	Смањење	31. децембар. 2018. године
110	Недовршена производња	492.645	-	44.344	448.301
120	Готови производи	2.981.879	134.867	-	3.116.746
Укупно:		3.474.524	134.867	44.344	3.565.047

На дан 31. децембра 2018. године, Друштво је исказало смањење вредности залиха недовршене производње у износу од 44.344 хиљаде динара и повећање залиха готових производа у износу од 134.867 хиљада динара, у односу на стање на дан 01. јануара 2018. године.

Рачуноводственим политикама Друштва (члан 79), утврђено је да цену коштања чине директни трошкови производње и индиректни, односно општи производни трошкови. За потребе састављања финансијских извештаја, на крају пословне године врши се обрачун вредности залиха недовршене производње и готових производа на основу калкулације стварних цена коштања, односно по нето продајној цени ако је нижа .

У финансијском књиговодству књиже се почетно стање и промене вредности залиха у односу на почетно стање. Тиме се стање залиха недовршене производње и готових производа на дан биланса своди на стварно стање, а промене у односу на почетно стање књиже се у корист односно на терет прихода по основу промене вредности залиха учинака.

С обзиром да Друштво производи различите врсте производа, обрачун трошкова врши се на начин да се директни трошкови (вредност рада и вредност материјала), распоређују на сваку организациону целину (фабрику), а општи производни трошкови (индиректни трошкови), који нису директно везани за производни процес, сабирају се и по кључу додају директним трошковима. Друштво није донело писани акт, односно процедуру за распоред трошкова услужних делатности (фабрика) на производне фабрике, већ примењује кључеве из документа под називом „Калкулација цене коштања производа ХИП Петрохемија“. За утврђивање цене коштања кросити се

метода еквивалентних бројева, која омогућује лоцирање трошкова на носиоце трошкова по организационим целинама (фабрикама). Друштво нема апликативни софтвер за праћење производње, а евиденције се воде кроз Word и Excel, а требовања се спроводе кроз информациони систем (Oracle). Потрошња материјала и осталих трошкова се евидентира путем требовања, појединачно за сваку фабрику.

Налаз: Друштво нема апликативни софтвер за праћење производње, него се у фабрикама као производним целинама сачињавају дневни, односно месечни извештаји производње, на основу којих се сачињавају збирни извештаји за друштво као целину, на основу којих се врши евидентирање у материјалном и финансијском књиговодству. Није успостављен обрачун трошкова и учинака (класа 9), у складу са МРС 2 Залихе и чланом 66 и 67 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

С обзиром да Друштво обавља масовну производњу, не сачињавају се Погонски обрачунски листови (ПОЛ) као књиговодствени документи, који би садржавали податке о утрошку материјала, извршиоцима и броју утрошених радних часова по производима или врстама производа за одређени период.

Ризик: Евидентирањем залиха недовршене производње и готових производа, без обрачуна трошкова и учинака у оквиру ког се евидентирају пословне промене у вези са трошковима производње, постоји ризик од евентуалних грешака код алоцирања трошкова по местима и носиоцима.

Препорука 2: Препоручује се Друштву да успостави обрачун трошкова и учинака за евидентирање и праћење трошкова производње, сагласно МРС 2 Залихе и члану 66 и 67 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, као и да донесе писани акт, односно процедуру за распоред општих трошкова производње, односно трошкова услужних делатности (фабрика) на производне фабрике.

Плаћени аванси за залихе и услуге

На дан 31.12.2018. године, Друштво је исказало авансе за залихе и услуге у износу од 163.708 хиљада динара, а односе се на:

Табела број 13: Структура плаћених аванса за материјал, резервне делове, инвентар и услуге

- у хиљадама динара -

Назив	2018. година	2017. година
Плаћени аванси за материјал и услуге у земљи	15.317	21.759
Иправка вредности датих аванса за робу и услуге у	(2.212)	(3.668)
Плаћени аванси за материјал и услуге у иностранству	154.920	185.864
Иправка вредности датих аванса за робу и услуге у	(4.317)	(3.139)
Укупно	163.708	200.816

Потраживања за дате авансе у износу од 163.708 хиљада динара односе се у највећем делу на уговорене испоруке материјала и услуга у 2019. години.

Плаћени аванси за материјал, резервне делове и услуге у земљи у износу од 15.317 хиљада динара се односе на следеће примаоце:

Табела број 14: Табеларни приказ плаћених аванса за материјал, резервне делове и услуге у земљи

- у хиљадама динара-

Назив примаоца	2018. година
НИС, а.д. GASPROMNJEFT NOVI SAD	1.852
G.Z.R."LINEA PLUS", PANČEVO	1.492
HYDROVISION д.о.о., BEOGRAD,	1.385
ENERGOEL, д.о.о., BEOGRAD	1.110
ATLAS COPCO SRBIJA ,д.о.о., BEOGRAD	939
JADDY CARRY, BEOGRAD	886
Остали	7.653
Укупно	15.317

Плаћени аванси за робу и услуге у иностранству у износу од 154.920 хиљада динара се односе на следеће примаоце:

Табела број 15: Табеларни приказ плаћених аванса за материјал, резервне делове и услуге у иностранству

- у хиљадама динара-

Назив примаоца:	2018. година
PQ SILICAS UK LIMITED, WARRINGTON, UNITED KINGDOM	52.250
CHEVRON PHILLIPS CHEMICALS INTERNATIONAL N.V., DIEGEM,	33.567
LES DERIVES RESINIQUES ET TERPENIQUES, DAX, FRANCE	16.472
PERGAN GMBH, BOCHOLT, DEUTSCHLAND	12.741
KRATON CHEMICAL B.V., ALMERE, NETHERLANDS	10.588
BORSODCHEM ZRT, KAZINCBARCIKA, HUNGARY	9.662
ARKEMA FR, PARIS, FRANCE	5.905
NALCO OESTERREICH GMBH., VIENNA, AUSTRIA	4.421
Остали	9.314
Укупно:	154.920

3.3.4. Потраживања од продаје

Потраживања по основу продаје у билансу стања Друштва на дан 31. децембра 2018. године, исказана су у износу од 2.522.636 хиљада динара и односе се на:

Табела број 16: Структура потраживања по основу продаје:

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Купци у земљи – остала повезана правна лица	1.256.314	1.259.525
Купци у земљи	823.319	915.198
Купци у иностранству	677.230	309.460
Исправка вредности потраживања од купаца	(234.227)	(231.022)
Укупно	2.522.636	2.253.161

Потраживања по основу продаје чине потраживања од купаца у земљи – остала повезана правна лица, купаца у земљи и купаца у иностранству, а односе се на фактурисану реализацију по основу обављања делатности производње пластичних маса у примарним облицима. Поред претежне делатности, Друштво обавља и делатности у области прерађивачке индустрије (производња деривата нафте, индустријских гасова, осталих основних неорганских и органских хемикалија, машинска обрада метала и остало), снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, снабдевање водом, управљање отпадним водама и остало.

Друштво је извршило попис потраживања од купаца са стањем на дан 31. децембра 2018. године и ускладило стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године, у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству.

Друштво је у потпуности усагласило потраживања према повезаним правним лицима, НИС ад, Нови Сад и ЈП „Србијагас“, Нови Сад, у износу од 1.256.314 хиљада динара.

Табела број 17: Аналитички преглед потраживања од купаца у земљи - правна лица и предузетници

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Tigar Tyres doo, preduzeće za proizvodnju guma, Pirot	259.132
Tim doo, Banatski Karlovac	100.784
Moto-Plast doo, Nova Pazova	93.836
Mitas doo, industrija gumениh производа, Ruma	70.949
Polipak doo, Batočina	27.178
Plastika doo, Nova Varoš	17.958
Bel-Plast doo, Bela Zemlja	17.722
Standard Logistic, Beograd	15.303
Bauku doo, Beograd	11.385
Zlatarplast ad, Nova Varoš	3.810
Ostali	205.262
Укупно	823.319

За потраживања од купаца у земљи- правна лица и предузетници послате су независне потврде салда за 15 правних лица, са стањем на дан 31. децембра 2018. године, у износу 625.830 хиљада динара, што чини 76% укупних потраживања од купаца у земљи, а потврђена су као усаглашена у износу 609.914 хиљада динара, што је 97%.

Табела број 18: Аналитички преглед потраживања од купаца у иностранству

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Basell Poliolefine Italia, S.R.L.	135.178
Hok-Plastic, Hungary	98.746
Kolmar Group AG, Swietzerland	85.103
Variplast doo, Bosna i Hercegovina	68.515
Ina-Industrija nafte d.d., Хрватска	52.983
Contitech Rubber Industrial KFT, Hungary	57.110
Ate Plast OOD, Bulgaria	38.896
Fortischem A.S., Slovakia	32.453
Contitech Transportband – Systeme GMBH, Deutschland	29.169
ITD LTD., Bulgaria	21.129
Plastico doo, Хрватска	21.075
Recycling Trade S.R.O., Slovakia	11.565
Drava International doo, Хрватска	8.674
S.C. Romcarbon S.A., Romania	5.851
Ostali	10.783
Укупно	677.230

Исправка вредности потраживања од купаца

Табела број 19: Промене на исправци вредности потраживања од купаца

-у хиљадама динара-

Опис	Купциу земљи	Купци у иностранству	Зависна правна лица	Укупно
Стања на дан 01.01.2018. године	209.888	21.134	-	231.022
Повећање исправке вредности на терет расхода	856	3.108	-	3.964
Наплаћена отписана потраживања у корист осталих прихода	(756)	(3)	-	(759)
Стање на дан 31.12.2018. године	209.988	24.239	-	234.227

Исправка вредности потраживања од купаца, у пословним књигама Друштва на дан 31. децембра 2018. године исказана је у износу од 234.227 хиљаде динара, од чега се на исправку вредности потраживања од купаца у земљи односи 209.988 хиљада динара, исправку вредности потраживања од купаца у иностранству односи 24.239 хиљада динара. Највећи део исправке у износу од 147.324 хиљада динара односи се на исправку вредности потраживања од купаца у земљи „Хипол.“ ад, Оаци из ранијих година.

Према рачуноводственим политикама, потраживања која нису наплаћена у року од 60 дана од дана доспелости, индиректно се отписују путем исправке вредности. Потраживања која се индиректно отписују истовремено се и утужују. Потраживања и пласмани, код којих се утврди да постоји ризик наплате, могу индиректно да се отпишу на терет расхода пословања и у роковима краћим од рокова утврђених у претходном ставу, а на основу процене надлежних овлашћених стручних лица у ХИП – Петрохемији ад и у деловима ХИП – Петрохемија ад за које одлуку доносе директори делова односно генерални директор Друштва.

Директан отпис на терет расхода врши се само у случају када је немогућност наплате потраживања извесна и документована, а одлуку о директном отпису потраживања доноси Управни одбор Друштва.

Друштво је у току 2018. године, извршило исправку вредности потраживања од купаца у земљи и иностранству на терет расхода периода у укупном износу од 3.964 хиљаде динара. Извршена је наплата раније отписаних потраживања од купаца у земљи и иностранству у укупном износу од 759 хиљаде динара.

3.3.5. Друга потраживања

Друга потраживања на дан 31. децембра 2018. године, исказана су у износу од 39.443 хиљаде динара и обухватају:

Табела број 20: Структура других потраживања

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Потраживања за камату и дивиденду	140.753	142.669
Потраживања од запослених	37.725	26.062
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза	5	5
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	203	1.469

Остала краткорочна потраживања	1.884	3.801
Исправка вредности потраживања од радника	(462)	(538)
Исправка вредности потраживања за камате	(139.579)	(139.579)
Исправка вредности других потраживања	(1.086)	(1.086)
Укупно:	39.443	32.803

Друга потраживања у највећем делу односе се на потраживања за камату и дивиденду у износу од 140.753 хиљада динара, од чега се највећи део односи на потраживања за затезне камате од купца у земљи „Хипол.“ ад, Оцаци (у стечају), из ранијих година. Друштво је извршило исправку вредности потраживања за камате из ранијих година, у складу са рачуноводственим политикама Друштва.

Потраживања од запослених исказана у износу од 37.725 хиљада динара, односе се на потраживања од радника за закуп станова, позајмице запосленима, услуге мобилне телефоније и остало.

3.3.6. Краткорочни финансијски пласмани

Структура краткорочних финансијских пласмана, који су на дан 31.12.2018. године исказани у износу од 6.540.508 хиљада динара, дата је у следећем табеларном прегледу:

Табела број 21: Краткорочни финансијски пласмани

Опис	-у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Краткорочни орочени пласмани у земљи	6.540.508	7.582.753
Остали краткорочни робни кредити	4.862	4.873
Исправка вредности краткорочних финансијских	(4.862)	(4.873)
Укупно:	6.540.508	7.582.753

Краткорочни орочени пласмани, исказани на дан 31. децембра 2018. године у износу 6.540.508 хиљада динара, односе се у целости на орочена динарска новчана средства код Комерцијалне банке а.д., Београд и Интеза банке а.д., Београд у износу од 158.000 хиљада динара, односно на девизна орочена новчана средства у износу од 6.382.508 хиљада динара код Комерцијалне банке а.д., Београд, Сбербанк Србија а.д., Београд и Интеза банке а.д., Београд са крајњим роком доспећа у периоду од три до дванаест месеци уз фиксну каматну стопу која се креће у распону од 0,02% до 2%. Највећи део орочених девизних новчаних средства у износу од 5.318.757 хиљада динара односи се на орочена девизна новчана средства код Интеза банке а.д., Београд, на основу уговора број 24176 од 15.11.2018. године.

3.3.7. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина, који су на дан извештајног периода, 31. децембра 2018. године, исказани у износу од 1.628.711 хиљада динара, дати су у следећем табеларном прегледу:

Табела број 22: Стање готовинских еквивалената и готовине

Назив	-у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Текући (пословни) рачуни	29.379	245.366
Девизни рачун	1.589.640	1.099.939
Издвојена новчана средства и акредитиви	6.738	3.620
Остала новчана средства	2.954	2.372
Укупно	1.628.711	1.351.297

Друштво је извршило попис готовине и готовинских еквивалената са стањем на дан 31. децембра 2017. године и ускладило књиговодствено стање са стварним стањем. Стање готовинских еквивалената и готовине на дан извештајног периода исказано у износу 1.628.711 хиљада динара чине новчана средства на текућим и девизним рачунима код банака као и издвојена новчана средства и акредитиви.

Друштво је стање новчаних средстава исказано у пословним књигама, усагласило са стањем на рачунима у пословним банкама на дан 31. децембра 2018. године.

3.3.8. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност исказан у укупном износу од 507.074 хиљада динара, на дан 31.12.2018. године односи се на потраживања за више плаћен порез на додату вредност за месец децембар 2018. године, а повраћај ПДВ-а је извршен дана 31. јануара 2019. године.

3.3.9. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења исказана у укупном износу од 61.157 хиљада динара.

Табела број 23: Табеларни приказ активних временских разграничења

Назив	-у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Унапред плаћени трошкови	483	145
Потраживања за нефактурисане приходе	763	-
Остала активна временска разграничења	59.911	196.145
Укупно:	61.157	196.290

Унапред плаћени трошкови исказани су у укупном износу од 483 хиљада динара, а обухватају унапред плаћене трошкове царине, смештај робе у царински магацин, магацинске трошкове и услуге коришћења банкарске гаранције.

Остала активна временска разграничења у износу од 59.911 хиљада динара односи се на разграничена претходни ПДВ по основу фактура добављача које се односе на децембар 2018 године, док право на одбитак претходног пореза настаје у јануару 2019 године, у износу од 47.900 хиљада динара, на разграничене трошкове премије осигурања у износу од 10.780 хиљада динара и на разграничене обавезе за ПДВ по примљеним авансим рачунима од купаца у износу од 1.231 хиљаду динара.

3.3.10. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна евиденција исказана је у укупном износу од 1.374.937 хиљада динара.

Табела број 24: Табеларни приказ ванбилансне евиденције

Назив	- у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Дате динарске гаранције Управи царине Републике	3.000	-
Примљене динарске гаранције	75.194	106.578
Примљене девизне гаранције	1.296.743	1.035.875
Укупно:	1.374.937	1.142.453

Табела број 25: Преглед примљених динарских гаранција

Опис	у хиљадама динара-	
	2018. година	
Примљене гаранције од добављача за обезбеђење аванса	37.219	
Примљене гаранције од добављача за добро извршење посла	20.547	
Примљене гаранције за отклањање неодстатака у гарантном року	17.428	
Укупно:	75.194	

Табела број 26: Преглед примљених девизних гаранција

Опис	у хиљадама динара-	
	2018. година	
Примљене гаранције од добављача за обезбеђење аванса	1.048.950	
Примљене гаранције од добављача за добро извршење посла	135.641	
Примљене гаранције од купаца у иностранству за обезбеђење плаћања	106.375	
Примљене гаранције за отклањање неодстатака у гарантном року	5.777	
Укупно:	1.296.743	

3.3.11. Капитал

Укупан капитал у пословним књигама Друштва, на дан извештајног периода 31. децембра 2018. године у износу од 24.178.492 хиљада динара има следећу структуру:

Табела број 27: Структура капитала

Назив	-у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Акцијски капитал	55.486.410	55.486.410
Остали основни капитал	82.722	82.722
Основни капитал-укупно	55.569.132	55.569.132
Ревалоризационе резерве	4.691.615	4.694.068
Актуарски добици	106.490	106.490
Губитак	(39.747.690)	(39.747.690)
Нераспоређени добитак	3.558.945	3.519.370
Укупно:	24.178.492	24.141.370

Решењем Привредног суда у Панчеву од 16.08. 2017. године потврђено је усвајање Унапред припремљеног плана реорганизације стечајног дужника „ХИП-Петрохемија“ а.д. Панчево, које је постало правоснажно 19.09.2017. године.

Унапред припремљеним планом реорганизације је у оквиру мера за реализацију предвиђено покриће акумулираног губитка из средстава отписаних обавеза у висини од 36.937.422 хиљада динара, које ће се спровести у року од 7 дана од почетка примене Плана са стањем на дан правоснажности Унапред припремљеног плана реорганизације.

Друштво је у пословним књигама за 2017. годину, налогом за књижење 17610-17611 од 10.10.2017. године, на терет рачуна нераспоређеног добитка текуће године, а у корист рачуна губитак ранијих година, покрило губитак по УППР-у у износу од 36.937.422 хиљада динара.

Скупштина Друштва је 28.јуна 2018. године донела одлуку о усвајању финансијских извештаја за 2017. годину, у којој се констатује да је Скупштина сагласна да нето добит након покрића акумулираног губитка као мере УППР-а у износу од 3.519.370 хиљада динара остане нераспоређена.

Начин на који је покривен губитак у току 2017. године, није у складу са чланом 270. Закона о привредним друштвима, чланом 27. Статута Друштва и чланом 28. став 6 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Као последица наведеног, исказани нето добитак текуће године у обрасцу биланс успеха за 2017. годину од 40.455.606 хиљада динара није сагласан са салдом рачуна 341-нераспоређени добитак текуће године у главној књизи на дан 31.12.2017. године, који је исказан у износу од 3.519.370 хиљада динара, као и исказаним нераспоређеним добитком текуће године у обрасцу биланс стања на дан 31.12.2017. године у износу од 3.519.370 хиљада динара. Податак са рачуна 341 нераспоређени добитак текуће године није исказан у колони 1 обрасца биланс стања у финансијском извештају за 2017. годину у складу са чланом 6. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике. Разлика од 36.936.236 хиљада динара је резултат умањења добити текуће године по основу наведеног покрића губитка по УППР-у у износу од 36.937.422 хиљада динара и увећања добити текуће године по основу укидања ревалоризационих резерви за расходовану опрему у корист добити текуће године у 2017. години у износу од 1.186 хиљада динара, о чему је послато образложење Агенцији за привредне регистре.

Одговорна лица су у поступку ревизије дала објашњење да је усвојени УППР у којему су били прописани рокови, извршна исправа по којој је стечајни дужник дужан да предузима прописане мере у предвиђеним роковима у складу са чланом 167. Закона о стечају, а да би непоступање и пропустање датих рокова могло бити разлог за подношење предлога за покретање стечајног поступка против Друштва као дужника.

Ревалоризационе резерве су у 2018. години смањене за 2.453 хиљаде динара, по основу расходовања основних средстава, од чега је 1.628 хиљада динара исказано у корист нераспоређеног добитка ранијих година, а 825 хиљада динара на терт расхода текућег периода.

Нераспоређени добитак је у 2018. години повећан за нето добитак текуће године у износу од 37.947 хиљада динара и за ефекат расходованих средстава која су претходно ревалоризована од 1.628 хиљада динара.

Акцијски капитал

Акцијски капитал Друштва исказан на дан 31. децембра 2018. године, у износу од 55.486.410 хиљада динара састоји се од 66.851.096 обичних акција, номиналне вредности 830 динара по акцији.

Државни капитал Друштва на дан 31. јануар 2017. године пре повећања по основу конверзије износио је 14.938.163 хиљаде динара, исказан у 17.997.787 акција. По основу конверзије дуга у капитал, основни капитал је повећан за 40.548.246 хиљада динара и издато је 48.853.309 комада обичних акција које гласе на име. Разлика вредности која је остала до износа целе акције у висини 8 хиљада динара је призната у Осталом капиталу Друштва. Након конверзије основни капитал Друштва износи укупно 55.484.410 хиљада динара са следећом власничком структуром:

Табела број 28: Структура акцијског капитала

	2018. година		2017. година	
	Број акција	% учешћа	Број акција	%учешћа
ЈП Србијагас, Нови Сад	21.515.466	32,18%	21.515.466	32,18%
Република Србија	20.053.092	30,00%	20.053.092	30,00%
НИС а.д. Нови Сад	13.942.406	20,86%	13.942.406	20,86%
ЕПС Дистрибуција, Београд	3.273.381	4,90%	3.273.381	4,90%
Фонд за развој Републике Србије	2.940.175	4,40%	2.940.175	4,40%
Лукоил Србија а.д., Београд	2.063.966	3,09%	2.063.966	3,09%
Електропривреда Србије ЈП	1.442.884	2,16%	1.442.884	2,16%
Град Панчево	815.995	1,22%	815.995	1,22%
Акционарски фонд а.д., Београд	389.230	0,58%	389.230	0,58%
Београдска банка а.д., у стечају	136.596	0,20%	136.596	0,20%
АПВ секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад	77.824	0,12%	77.824	0,12%
Град Зрењанин градска управа	70.690	0,11%	70.690	0,11%
ЈКП Хигијена, Панчево	63.103	0,09%	63.103	0,09%
ЈКП Водовод и канализација, Панчево	32.377	0,05%	32.377	0,05%
ЈВП Воде Војводине	16.406	0,02%	16.406	0,02%
Општина Ковачица	8.893	0,01%	8.893	0,01%
Грејање ЈКП	5.098	0,01%	5.098	0,01%
Општина Чајетина	3.514	0,01%	3.514	0,01%
Укупно	66.851.096	100%	66.851.096	100%

Основни капитал у вредности од 55.486.409.680 РСД је уписан у регистар код Агенције за привредне регистре.

На основу Решења Министарства привреде, дана 5. јануара 2017. године, извршен је пренос неномонованог друштвеног капитала Друштва у износу од 323.062 хиљаде динара Акционарском Фонду а.д., Београд.

Друштво је у току 2017. године извршило покриће акумулираног губитка из средстава отписаних обавеза у укупном износу од 36.937.422 хиљаде динара у складу са усвојеним и спроведеним УППР-ом.

3.3.12. Дугорочна резервисања

Друштво је на дан 31.12.2018. године исказало дугорочна резервисања у износу од 285.092 хиљаде динара, а односе се на:

Табела број 29: Стање дугорочних резервисања на дан 31. децембар 2018. године

-у хиљадама динара-

Опис	2018. година	2017. година
Резервисања за отпремнине	109.883	124.786
Резервисања за јубиларне награде	170.554	199.726
Резервисања за судске спорове	4.655	17.582
Укупно	285.092	342.094

Табела број 30: Промене на рачуну дугорочних резервисања у 2018. години биле су следеће:

-у хиљадама динара-

Назив резервисања	Отпремнине	Јубиларне награде	Судски спорови	Укупно
Стање на дан 01.01.2018.године	124.786	199.726	17.582	342.094
Резервисања на терет расхода периода	-	-	465	465
Исплате у току године	(14.903)	(29.172)	(51)	(44.126)
Укидање резервисања у току године	-	-	(13.341)	(13.341)
Стање на дан 31.12.2018.године	109.883	170.554	4.655	285.092

Овлашћени актуар ревизорске куће „Аудитор“, Београд извршио је актуарски обрачун дугорочних резервисања по основу обавеза за накнаде запосленима при одласку у редовну пензију, као и накнаде за јубиларне награде остварених за 10,15,20,25,30,35 и 40 година непрекидног рада у Друштву, са стањем на дан 31.12.2017. године коришћењем метода процене садашње вредности будућих очекиваних исплата, а у складу са МРС 19 Примања запослених. У обрачуну су примењени следећи параметри: дисконтна стопа 5,75%, стопа флукуације 2% за 2017. годону и процењена стопа раста просечне зараде од 0,84%.

У 2018. години извршено је укидање дугорочног резервисања у износу од 44.075 хиљада динара по основу исплате у току године за 42 радника који су остварили право на отпремнину приликом одласка у пензију у износу од 14.903 хиљада динара, док је 97 радника остварило право на јубиларну награду у износу од 29.172 хиљаде динара.

Резервисања за судске спорове на дан 31.12.2018. године, у износу од 4.655 хиљада динара представљају обавезе по судским споровима који се воде против Друштва, за које постоји вероватност да ће у наредном периоду бити изгубљени. Резервисања су извршена према процени издатака потребних за измирење процењене садашње обавезе по основу судских спорова у току.

3.3.13. Одложене пореске обавезе

На рачуну одложених пореских обавеза Друштво је евидентирало износ од 566.052 хиљаде динара, и то по основу:

- ревалоризационих резерви, насталих приликом процене фер вредности земљишта у износу од 178.209 хиљада динара из ранијег периода;
- додатних одложених пореских обавеза на расходе од обезвређења по основу негативних ефеката процене грађевинских објеката и опреме у износу од 373.222 хиљаде динара;
- сталних средстава која подлежу обрачуну амортизације у износу од 14.621 хиљада динара

Табела број 31: Преглед промена на одложеним пореским обавезама приказан је на следећи начин:

Опис	-у хиљадама динара-
	2018. година
Стање на дан 01.01.2018. године	632.546
Смањење у току године	(66.494)
Стање на дан 31.12.2018. године	566.052

У поступку ревизије утврђено је да је Друштво преценило одложене пореске обавезе за износ од 365.183 хиљаде динара.

Одложене пореске обавезе по основу расхода од обезвређења по процени фер вредности грађевинских објеката, постројења и опреме

Друштво је извршило процену фер вредности грађевинских објеката, постројења и опреме у периоду од 2011. до 2016. године, а губитке од обезвређења који су били већи од расположивих ревалоризационих резерви евидентирало као расходе по основу обезвређења основних средстава у укупном износу од 2.488.146 хиљада динара. Такође, извршило је признавање одложеног пореза у висини од 15% по основу расхода од обезвређења у износу од 373.222 хиљаде динара, а у корист губитка из ранијих година по налогу број 22846/16 од 31. децембра 2016 године.

Признавање одложеног пореза по основу расхода од обезвређења по процени фер вредности грађевинских објеката, постројења и опреме нема сврхе, пошто је Друштво по основу расхода од обезвређења платило већи порез на добит у години када су настали, а у наредним годинама мањи порез на добит, пошто су расходи од обезвређења умањили набавну вредност која је била основица за обрачун рачуноводствене амортизације, јер ће пореска амортизација бити већа, а рачуноводствена амортизација мања.

Одложене пореске обавезе по основу амортизације у 2018. години

Друштво је преценило пореску амортизацију за стална средства (постројења и опрему) од II до V групе у току 2018. године у износу од 8.039 хиљада динара и пореске расходе периода за исти износ, јер није искњижило пореску неотписану вредност по основу обезвређења основних средстава у износу од 48.589 хиљада динара у 2018. години.

Налаз: Друштво је исказало веће одложене пореске обавезе по основу расхода обезвређења по извршеној процени фер вредности грађевинских објеката, постројења и опреме. Због наведеног, Друштво је у финансијским извештајима за 2018. годину преценило одложене пореске обавезе за износ од 365.183 хиљада динара и нераспоређени добитак текуће године за 8.039 хиљада динара, а потценило нераспоређени добитак ранијих година за 373.222 хиљада динара.

Ризик: Утврђивањем одложених пореских обавеза на неадекватан начин, повећава се ризик од нереалног исказивања финансијског резултата Друштва.

Предузете мере у току ревизије: У току ревизије у пословним књигама Друштва, корекцијом почетног стања, извршена је исправка књижења на начин да је смањена вредност на рачуну одложених пореских обавеза за износ од 365.183 хиљада динара, у корист нераспоређеног добитка из ранијих година у износу од 373.222 хиљаде динара, а на терет нераспоређеног добитка текуће године у износу од 8.039 хиљада динара, налогом за књижење број 16153/19 од 29.октобра 2019. године.

3.3.14. Примљени аванси, депозити и кауције

Примљени аванси, депозити и кауције су на дан 31.12.2018. године исказани у износу од 171.327 хиљада динара односе се на :

Табела број 32: Структура примљених аванса

Назив	-у хиљадама динара-	
	2018.године	2017.година
Примљени аванси за производе у земљи	8.304	8.439
Примљени аванси за производе у иностранству	163.023	322.035
Укупно:	171.327	330.474

Обавезе за примљене авансе у износу од 171.327 хиљада динара односе се у највећем делу на уговорену испоруку производа у 2019. години.

3.3.15. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања на дан 31.12.2018. године износе 2.033.679 хиљада динара.

Табела број 33: Табеларни приказ обавеза из пословања

Назив	-у хиљадама динара-	
	2018. година	2017.година
Добављачи- остала повезана правна лица у земљи	1.584.182	1.736.124
Добављачи у земљи	282.738	211.933
Добављачи у иностранству	166.715	93.941
Остале обавезе из пословања	44	13
Укупно:	2.033.679	2.042.011

Друштво није извршило усаглашавање обавеза према добављачима у иностранству. За обавезе према добављачима у иностранству послате су независне потврде салда за 9 правна лица, са стањем на дан 31. децембра 2018. године, у износу 151.335 хиљада динара, што чини 91% укупних потраживања од купаца у земљи, а потврђена су као усаглашена у износу 12.152 хиљада динара (8%).

Друштво је извршило попис обавеза према добављачима са стањем на дан 31.децембра 2018. године, у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству.

Добављачи-остала повезана правна лица у земљи исказани са стањем на дан 31.децембра 2018. године у износу од 1.584.182 хиљаде динара, односе се на НИС а.д. ГАЗПРОМ НЕФТ Нови Сад, ЈП „Србијагас“Нови Сад, ЈП „Електропривреда Србије“,Београд и ЕПСДистрибуција доо, Београд. Друштво је усагласило обавезе према добављачима-повезана правна лица на дан 31.12.2018. године у вредности од 1.360.177.598 хиљада динара, односно 86%.

3.3.16. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе на дан 31. децембар 2018. године износе 253.029 хиљада динара.

Табела број 34: Приказ осталих краткорочних обавеза

- у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Обавезе по основу зарада и накнада зарада		
за нето зараде и накнаде зарада које се рефундирају	89.101	86.712
за порезе и доприносе на зараде и на накнаде зарада које	58.609	58.625
Свега	147.710	145.337
Друге обавезе		
обавезе по основу камата	4	-
обавезе према осталим повезаним правним лицима	-	7
обавезе према запосленима	7.743	7.479
обавезе према члановима управног и надзорног одбора	352	612
обавезе према физичким лицима по основу уговора о	223	475
остале друге обавезе	20.557	13.495
Свега	28.879	22.068
Обавезе за краткорочна резервисања	76.440	72.347
Свега	76.440	72.347
Укупно	253.029	239.752

Обавезе по основу зарада и накнада зарада, као и обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада, у укупном износу од 147.710 хиљада динара, односе се на обрачунате, а неисплаћене бруто зараде Друштва за месец децембар 2018. године у износу од 147.642. хиљаде динара, бруто накнаде за боловање преко 30 дана за месец децембар 2018. године у износу од 68 хиљада динара, које су у целости плаћене у 2019. години, у износу од 147.710 хиљада динара.

Обавезе према запосленима у износу од 7.743 хиљаде динара односе се на обавезе за превоз на рад и са рада за месец децембар 2018. године у износу од 5.036 хиљада динара и обавезе за јубиларне награде у износу од 2.707 хиљада динара, које је Друштво исплатило у јануару 2019. године.

Обавезе према члановима Управног и Надзорног одбора у износу од 352 хиљаде динара се односе на неисплаћене накнаде за децембар 2018. године, коју је Друштво исплатило у јануару 2019. године.

Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима у износу од 223 хиљаде динара чине неисплаћене накнаде по закљученим уговорима о делу за децембар 2018. године, а које је Друштво исплатило у јануару 2019. године.

Остале друге обавезе у износу од 20.557 хиљада динара односе се на обавезе према Буџету Републике Србије по основу умањења зараде запослених за месец децембар 2018. године, а по основу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата код корисника јавних средстава у износу од 10.991 хиљада динара, претплате купаца у износу од 6.615 хиљада динара и обавезе према Фонду солидарности у износу од 2.951 хиљаду динара.

Обавезе за краткорочна резервисања у износу од 76.440 хиљада динара односе се на резервисања за неискоришћени годишњи одмор за 2018. годину.

Обавезе за краткорочна резервисања у износу од 76.440 хиљада динара односе се на резервисања за неискоришћене годишње одморе за 2018. годину, који су искоришћени у целости до јуна 2019. године.

С обзиром да је преношење годишњег одмора из једне у другу годину уобичајено, при чему је у једној години већи трошак накнаде, а у другој трошак зараде и да се према Правилнику о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, на рачуну трошкови зарада и накнада зарада, заједно исказују трошкови зарада и накнада зарада за дане годишњег одмора, мишљења смо да резервисања за неискоришћени годишњи одмор, није неопходно уводити.

3.3.17. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине, у износу 4.085 хиљада динара, у највећем делу се односе на обавезе за накнаде за испуштену воду и коришћење вода у износу од 1.885 хиљада динара, обавезе за заштиту животне средине у износу од 526 хиљада динара, обавезе за царину у износу од 754 хиљаде динара и остале обавезе за порезе и доприносе по основу уговора о делу и накнада за управни и надзорни одбор у износу од 802 хиљаде динара.

3.3.18. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембар 2018. године износе 103.380 хиљада динара.

Табела број 35: Преглед пасивних временских разграничења

Назив	-у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Унапред обрачуанти трошкови	22	94
Унапред наплаћени приходи	-	2.076
Одложени приходи и примљене донације	46.810	49.895
Остала пасивна временска разграничења	56.548	23.774
Укупно	103.380	75.839

Одложени приходи и примљене донације

Одложени приходи и примљене донације у износу од 46.810 хиљада динара се односе на примљена средства у складу са МРС 20 Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивање државне помоћи.

Табела број 36: Промене на одложеним приходима и примљеним донацијама биле су следеће:

Промене	-у хиљадама динара-	
	2018. година	
Стање на почетку године	49.895	
Смањење у корист прихода	(3.085)	
Стање на крају године	46.810	

На рачуну, одложени приходи и примљене донације, исказана су државна давања Друштву у периоду од 2009. до 2010. године, а односе се на суфинансирање пројекта „Пројектовање и извођење радова на покривању егализационог базена и био-филтера, са смањивањем мириса у Фабрици за обраду вода у ХИП-Петрохемија“ а.д., Панчево од стране Фонда за заштиту животне средине, Београд, по закљученом Уговору број 401-00-354/2008-01/1 од 12. децембра 2008. године. Друштво је објекат „егализационог базена“ евидентирало на рачуну некрентине, постројења и опрема у припреми.

Друштво је поднело Покрајинском Секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови Сад, захтев за легализацију, дана 08. априла 2015. године.

Смањење одложених прихода и примљених донација у износу од 3.085 хиљада динара односи се на приходе повезане са средствима која се амортизују, а чија је набавка условљена примљеном донацијом. (Напомена бр. Приходи од премија, субвенција и донација)

Остала пасивна временска разграничења у износу од 56.548 хиљада динара односе се на разграничене обавезе за порез на додату вредност у датим авансима за некретнине, посројења и опрему у износу од 51.274 хиљаде динара и датим авансима за материјал, резервне делове и услуге у износу од 1.481 хиљаду динара. Преостали део у износу од 3.283 хиљаде динара односи се на резервисања за уговорене рабате купцима за годишње и кварталне испоруке производа, а које су исплаћене у месецу јануару 2019. године.

3.4. Биланс успеха

Друштво је у 2018. години остварило губитак пре опорезивања у износу од 28.547 хиљаде динара, као разлику између исказаних укупних прихода од 39.550.589 хиљада динара и укупних расхода у износу од 39.579.136 хиљада динара, а који је умањен за одложене пореске приходе периода у износу од 66.494 хиљаде динара и на тај начин је остварило нето добитак у износу од 37.947 хиљада динара.

У свим сегментима пословних прихода и расхода, прихода и расхода од усклађивања вредности остале имовине, осталих прихода и расхода и финансијских прихода и расхода исказан је губитак, што је приказано у следећој табели:

Табела број 37: Структура прихода и расхода

-у хиљадама динара-

Опис	Приходи	Расходи	Добитак/Губитак
Пословни	39.368.916	39.374.351	(5.435)
Финансијски	110.073	122.017	(11.944)
Усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	8.686	10.048	(1.362)
Остали	62.914	72.720	(9.806)
Губитак из редовног пословања	39.550.589	39.579.136	(28.547)
Одложени порески приходи периода			66.494
Нето добитак			37.947

3.4.1. Пословни приходи

Табела број 38: Структура пословних прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Приходи од продаје производа и услуга	39.364.570	37.878.792
Приходи од премија, субвенција, дотација и донација	3.085	3.085
Други пословни приходи	1.261	1.118
Укупно	39.368.916	37.882.995

Друштво остварује пословне приходе обављањем примарне делатности и то производња пластичних маса у примарним облицима. Поред претежне делатности, Друштво обавља и делатности у области прерађивачке индустрије (производња деривата нафте, индустријских гасова, осталих основних неорганских и органских хемикалија, машинска обрада метала и

остало), снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, снабдевање водом, управљање отпадним водама и остало.

Пословни приходи исказани су у износу од 39.368.916 хиљада динара, а односе се на приходе од продаје производа и услуга у износу од 39.364.570 хиљада динара, приходе од премија, субвенција, дотација и донација у износу од 3.085 хиљада динара и друге пословне приходе у износу од 1.261 хиљада динара.

Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга у билансу успеха Друштва на дан 31. децембар 2018. године, исказани су у износу од 39.364.570 хиљада динара и односе се на:

Табела број 39: Приход од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга	-у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	8.563.589	7.436.868
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	5.828.460	7.486.815
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	24.972.521	22.955.109
Укупно	39.364.570	37.878.792

Друштво је у сврху финансијског извештавања на дан 31. децембар 2018. године извршило груписање својих производа и услуга у пет сегмената:

- Сегмент Етилен-производња етилена, пропилена, пиро бензина и водоника;
- Сегмент ПЕВГ-производња полиетилена високе густине;
- Сегмент ПЕНГ-производња полиетилена ниске густине;
- Сегмент Фабрика синтетичког каучука-производња стирен-бутадиенског каучука, метил-терцијарног-бутил етра и екстракција 1,3-бутадиена;
- Сегмент Остало-остало пословање.

Приходи од продаје по пословним сегментима:

Табела број 40: Приход од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга	-у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Сегмент Етилен	15.113.425	12.945.006
Сегмент Пенг	6.957.571	7.086.968
Сегмент Певг	10.855.327	11.254.006
Сегмент ФСК	6.053.645	6.074.857
Остало	384.602	517.955
Укупно	39.364.570	37.878.792

Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту исказани су у износу од 8.563.589 хиљаде динара, од чега су приходи од продаје производа исказани у износу од 8.350.483 хиљада динара, а приходи од продаје услуга исказани у износу од 213.106 хиљада динара. Приходи од продаје производа односе се у највећем делу на продају пиролизног уља и бензина као и цеви за гас повезаним правним лицима у земљи ЈП „Србијагас“, Нови Сад и „НИС“ ад, Нови Сад. Приходи од услуга највећим делом се односе на услуге обраде отпадних вода купцу „НИС“ ад, Нови Сад. Друштво врши фактурисање у складу са ценовницима и уговорима.

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту исказани су износу од 5.828.460 хиљада динара, од чега су приходи од продаје производа исказани у износу од 5.749.109 хиљада динара, а приходи од продаје услуга исказани у износу од 79.351 хиљада динара. Приходи од продаје производа односе се у највећем делу на продају пропилене, хиптена, хиплекса, хипрена и осталог купцима у земљи. Приходи од услуга највећим делом се односе на услуге транспорта као и уклањања отпада. Друштво врши фактурисање у складу са ценовницима и уговорима.

Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту исказани су износу од 24.972.521 хиљада динара и приказани су по географским подручјима:

-у хиљадама динара-

Приходи од продаје производа и услуга на иностраном	2018. година	2017. година
Немачка	4.100.505	3.28
Италија	2.787.305	2.938.580
Мађарска	2.402.996	1.897.888
Румунија	2.251.091	2.080.098
Бугарска	2.093.466	2.129.527
Хрватска	1.878.593	1.122.405
Словенија	1.747.966	1.566.217
Остале земље	7.710.599	7.930.566
Укупно	24.972.521	22.955.109

Приходи од премија, субвенција, дотација и донација

Приходи од премија, субвенција, дотација, донација у износу од 3.085 хиљада динара, односе се на приходе, повезане са средствима која се амортизују, чија набавка је условљена примљеним донацијама. (Реконструкција резервоара за примарни бензин), која је активирана у 2011. години.

Други пословни приходи

Други пословни приходи исказани су у износу од 1.261 хиљада динара, а односе се на приходе од закупа.

3.4.2. Пословни расходи

Пословни расходи за 2018. годину износе 39.374.351 хиљада динара.

Табела број 41: Аналитички приказ структуре пословних расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа	(90.523)	(2.133.868)
Трошкови материјала	31.898.617	27.834.140
Трошкови горива и енергије	3.406.312	2.987.478
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	1.893.172	1.877.243
Трошкови производних услуга	818.344	688.799
Трошкови амортизације	875.510	857.223
Трошкови дугорочних резервисања	76.905	166.844
Нематеријални трошкови	496.014	465.987
Укупно	39.374.351	32.743.846

Табела број 42: Промене вредности залиха учинака

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Повећање вредности залиха учинака	90.523	2.133.868
Смањење вредности залиха учинака	-	-
Укупно:	90.523	2.133.868

Табела број 43: Кретање и стање залиха недовршене производње и готових производа

-у хиљадама динара-

Назив	Повећање вредности залиха	Смањење вредности залиха	Укупно
Недовршена производња		(44.345)	(44.345)
Готови производи	134.868	-	134.868
Укупно	134.868	(44.345)	90.523

Промена вредности залиха учинака утврђена је као разлика између почетне и крајње вредности залиха недовршене производње и готових производа.

Трошкови материјала

Табела број 44: Структура трошкова материјала

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Трошкови материјала за израду	31.188.230	27.231.499
Трошкови осталог материјала	456.819	405.776
Трошкови резервних делова	194.334	153.300
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	59.234	43.565
Укупно	31.898.617	27.834.140

Трошкови материјала за израду исказани су у износу 31.188.230 хиљада динара, а односе се на трошкове примарног бензина у износу од 27.947.160 хиљада динара, трошкове стирена у износу од 941.573 хиљаде динара, трошкове катализатора у износу од 305.853 хиљаде динара, трошкове метанола у износу од 272.192 хиљаде динара, трошкове азота у износу од 143.583 хиљаде динара, и остале хемикалије у износу од 1.577.869 хиљада динара.

Трошкови осталог материјала (режијски и помоћни) исказани су у износу 456.819 хиљада динара, а односе на трошкове материјала за паковање у износу од 268.825 хиљада динара, трошкове машинског материјала у износу од 59.120 хиљада динара, трошкове електроматеријала у износу од 23.414 хиљада динара, трошкове канцеларијског материјала у износу од 8.704 хиљаде динара, трошкове лабораторијског материјала у износу од 5.077 хиљада динара и остали материјал у износу од 91.679 хиљада динара.

Трошкови резервних делова исказани су у укупном износу од 194.334 хиљаде динара, а односе се на трошкове машинских делова у износу од 142.429 хиљада динара, трошкове инструменталних делова у износу од 36.348 хиљада динара, трошкове електроделова у износу од 5.112 хиљада динара, трошкове резервних делова за одржавање возила у износу од 5.053 хиљаде динара, трошкове лабораторијских делова у износу од 3.688 хиљада динара и трошкове резервних делова за грејање и климатизацију у износу од 1.704 хиљаде динара.

Трошкови једнократног алата и инвентара исказани су у укупном износу од 59.234 хиљаде динара, а односе се на трошкове ХТЗ опреме у износу од 21.729 хиљада динара, трошкове алата у износу од 14.135 хиљада динара, трошкове аутогума у износу од 1.057 хиљада динара, трошкове протупожарне заштите у износу од 1.083 хиљаде динара, трошкове

лабораторијског инвентара у износу од 945 хиљада динара и трошкове ситног инвентара у износу од 20.285 хиљада динара.

Набавка и утрошак материјала

Набавка материјала, регулисана је ИСО процедурама: Процедура набавке (ознака БП0300-ПР001, издање 23), Упуство за пријем, складиштење и издавање хемикалија (ознака БП0800-УП009, издање 4), Упуство начин пријема, складиштења и издавања сировина, материјала и личних заштитних средстава (ознака БП0800-УП010, издање 7), Упуство начин пријема, складиштења и издавања опреме и резервних делава (ознака БП0800-УП011, издање 5).

Набавку материјала врши Служба набавке, на основу појединачних захтева од стране служби унутар Друштва. Издавање материјала из магацина врши се свакодневно на основу документа „Требовање“, у који магационер уписује издату количину и шифру материјала, а потписује га магационер који је одговоран за дати магацин, магационер који је издао материјал и лице које прима материјал.

У материјалном књиговодству на основу требовања, врши се раздужење магацина по просечној пондерисаној цени која је програмски дефинисана. У материјалном књиговодству се формирају финансијски налози на основу дневно обрађених требовања.

Трошкови горива и енергије

Табела број 45 : Структура трошкова горива и енергије

-у хиљадама динара-		
Назив	2018. година	2017.година
Трошкови електричне енергије	1.246.081	1.104.691
Трошкови топлотне енергије	2.135.673	1.860.834
Трошкови горива и мазива	24.558	21.953
Укупно	3.406.312	2.987.478

Трошкови топлотне енергије у укупном износу од 2.135.673 хиљада динара, односе се на трошкове природног гаса у износу од 1.889.073 хиљаде динара по рачунима добављача ЈП“Србијагас“ Нови Сад, трошкове мазута по рачунима добављача НИС а.д. ГАЗПРОМ НЕФТ Нови Сад. у износу од 245.605 хиљада динара и трошкове топлотне енергије по рачунима добављача ЈКП „Грејање“, Панчево у износу од 995 хиљада динара.

Трошкови горива и мазива у износу 24.558 хиљада динара обухватају трошкове горива за теретна возила у износу од 17.917 хиљада динара и трошкове горива за путничка возила у износу од 6.641 хиљаду динара по рачунима добављача НИС а.д. ГАЗПРОМ НЕФТ Нови Сад.

Потрошња горива регулисана је ИСО процедурама: Процедура за коришћење службених возила ХИП-Петрохемија, ад, Панчево (ознака БП0800-ПР002), која је у примени од 01. јануара 2019. године и праћењем кретања возила путем GPS уређаја.

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи, Планом пословања за период од 2018. до 2020. године, а за 2018. годину, планирани су у износу од 2.000.000 хиљаде динара, а у поменутој години износили су 1.893.172. хиљада динара.

Табела број 46: Структура трошкова зарада, накнаде зарада и осталих личних расхода

-у хиљадама динарима-

Назив	2018. година	2017. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	1.452.381	1.432.648
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	288.441	284.926
Трошкови накнада по уговору о делу	6.738	10.632
Трошкови накнаде по ауторским уговорим	0	252
Трошкови накнаде члановима, надзорног одбора, скупштине и комисије за ревизију	6.957	11.105
Остали лични расходи и накнаде	138.655	137.680
Укупно	1.893.172	1.877.243

Друштво је у 2018. години имало просечно 1.415 запослених лица. На дан 31. децембра 2017. године Друштво је имало 1.441 запослена и то 1.376 на неодређено и 65 на одређено време, а на дан 31. децембра 2018. године је имало 1.433 запослених и то 1.316 на неодређено и 117 на одређено време.

У току 2018. године за 70 запослених је престао радни однос, а 63 лица су засновала радни однос у Друштву. Заснивање радног односу у току 2018. године у Друштву извршено је у складу са решењима издатим од стране Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Друштво је, у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом на дан 31. децембар 2018. године имало је 34 запослене особе са инвалидитетом.

Трошкови зарада и накнада зарада

Трошкови зарада и накнада зарада за 2018. годину, исказани су у пословним књигама Друштва у износу од 1.452.381 хиљада динара.

Табела број 47: Структура трошкова зарада и накнаде зарада

- у хиљадама динара -

Назив	2018. година
Основна зарада за време проведено на раду – редован рад	677.142
Накнада трошкова за исхрану у току рада	126.288
Увећана зарада за минули рад	92.983
Накнада зараде за време годишњег одмора	92.332
Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора	77.436
Увећање зараде за рад ноћу	74.520
Увећање зараде за прековремени рад	39.340
Интерни додаци – приправност и послови под посебним условима	33.830
Накнада зараде на дан празника	26.091
Увећање зараде за рад викендом	24.379
Зарада за рад на дан празника	22.781
Плаћено одсуство	19.919
Остала примања (боловање, позитивна корелација и друго)	145.340
Укупно	1.452.381

Основна цена рада

Основна цена рада у Друштву, за време проведено на раду, у току 2018. године, износила је 36 динара бруто по боду и била је одређена Колективним уговором „Хип-Петрохемија“ а.д., Панчево од 30. јануара 2018. године. Тако утврђену цену рада Друштво је у току 2018. године умањивало у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. Такође, Друштво поседује Правилник о организацији и систематизацији послова у „Хип-Петрохемија“ а.д., Панчево број 18187 из децембра 2014. године, којим је, између осталог, утврђена и систематизација послова и коефицијенти (бодови) за обрачун зараде за сваки од утврђених послова.

Интерни додаци – приправност и послови под посебним условима

Интерни додаци за приправност и обављање послова под посебним условима исплаћени су, запосленима који су обављали такву врсту послова у току 2018. године, у укупном износу од 33.830 хиљада динара бруто, односно, у појединачним износима по запосленом, на годишњем нивоу, у распону од 550 динара до 811 хиљада динара бруто.

Друштво поседује Упутство о приправности запослених у „Хип-Петрохемија“ а.д., Панчево број 1392 из јануара 2018. године и Упутство за обављање послова под посебним условима рада у „Хип-Петрохемија“ а.д., Панчево, из јануара 2018. године, који су донети на основу одредби Колективног уговора.

Трошкови накнада по уговору о делу

Трошкови накнада по уговору о делу за 2018. годину исказани су у пословним књигама Друштва у износу од 6.738 хиљада динара. Поменути уговори закључени су са 19 лица, а појединачни трошкови накнада према наведеним лицима, у току 2018. године, су у распону од 6 до 1.033 хиљада динара нето.

Трошкови накнаде члановима, надзорног одбора, скупштине и комисије за ревизију

Трошкови накнаде члановима, надзорног одбора, скупштине и комисије за ревизију за 2018. годину исказани су у пословним књигама Друштва у износу од 6.957 хиљада динара. Накнада члановима Надзорног одбора обрачуната је у складу са Одлуком Скупштине Друштва број 6.ВС.-Т.9./2011 и члана 6. став 1 Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. Чланови и председник Скупштине акционара Друштва били су ангажовани без накнаде за свој рад, јер су одлуком Скупштине акционара број: КС.и1.ВС./2018.-Т.5 ставили ван снаге одлуку о сопственој накнади за рад.

Остали лични расходи и накнаде

Трошкови осталих личних расхода и накнада за 2018. годину исказани су у пословним књигама Друштва у износу од 138.655 хиљада динара.

Табела број 48: Структура осталих личних расхода и накнада

- у хиљадама динара -

Назив	2018. година
Остала помоћ запосленима	66.165
Накнада трошкова за превоз	56.268
Дневнице за службена путовања	6.148
Накнаде за путне трошкове	6.111
Остале накнаде и помоћ запосленима	3.963
Укупно	138.655

Остала помоћ запосленима у износу од 66.165 хиљада динара у највећем делу, у износу од 55.378 хиљада динара, односи се на једнократну помоћ запосленима у појединачном износу од 35 хиљада динара са припадајућим порезима. Извршни одбор Друштва је одлуком број 12.ЕС\2018.-Т.2. усвојио предлог генералног директора Друштва да се, у складу са чланом 82. Колективног уговора „ХИП-Петрохемија“ а.д. Панчево и Закључка Владе РС 05 Број: 401-2927/2018-1 исплати једнократна помоћ запосленима у нето износу од 35 хиљада динара као вид солидарне помоћи. Помоћ је исплаћена за 1424. запослена.

Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга, Планом пословања за период од 2018. до 2020. године, а за 2018. годину, планирани су у износу од 1.000.000 хиљада динара, а у поменутој години износили су 818.344 хиљада динара.

Табела број 49: Структура трошкови производних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Услуге на изради учинака	6.445	11.210
Трошкови транспортних услуга	382.209	358.030
Трошкови услуга одржавања	264.616	166.302
Трошкови закупнина	145.951	148.304
Трошкови рекламе и пропаганде	987	536
Трошкови осталих услуга	18.136	4.417
Укупно	818.344	688.798

Услуге на изради учинака

Услуге на изради учинака у вредности од 6.445 хиљада динара односе се на трошкове пружених услуга дораде гранулата од стране „М.П.А. Петровић“ д.о.о., Београд.

Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга у 2018. години исказани су у износу од 382.209 хиљада динара, и чине их:

Табела број 50: Структура трошкова транспортних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2018. година
Траспортне услуге	342.395
Остале транспортне услуге	32.652
Птт услуге	4.834
Трошкови поштарине и интернета	2.328
Укупно:	382.209

Трошкови транспортних услуга у вредности од 342.395 хиљада динара однос се на трошкове транспортних услуга готових производа жељезницом у вредности од 190.436 хиљада динара, трошкове транспортних услуга готових производа друмским превозом у вредности од 72.648 хиљада динара и трошкове транспортних услуга допремања и отпремања вагона цистерни у вредности од 79.310 хиљада динара.

Трошкови транспортних услуга готових производа жељезницом укупне вредности од 190.436 хиљада динара у највећој вредности, од 103.568 хиљада динара, односе се на пружене услуге од стране „Паншпед цг“ д.о.о., Подгорица.

Трошкови транспортних услуга допремања и отпремања вагона цистерни у вредности од 79.310 хиљада динара у највећој вредности, од 78.430 хиљада динара, односе се на пружене услуге од стране „Специјална лука“ д.о.о., Панчево.

Остале транспортне услуге у износу од 32.652 хиљада динара однос се, између осталог на, трошкове употребе дизалице у вредности од 15.453 хиљада динара и услуге превоза запослених у вредности од 11.769 хиљада динара. Услуга употребе дизалице, у вредности од 10.474 хиљаде динара, пружена је од стране „Аутокран“ д.о.о., Београд, а услуга превоза запослених на релацији Зрењанин – Елемир, у вредности од 5.749 хиљада динара, пружена је од стране „Нет бус“, Зрењанин.

Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу 264.616. хиљаду динара и чине их:

Табела број 51: Структура трошкова услуга одржавања

Назив	2018. година
Трошкови одржавања - машинско одржавање	135.229
Трошкови одржавања - грађевинско одржавање	40.451
Трошкови одржавања - електро одржавање	19.215
Трошкови одржавања - изолација	15.683
Трошкови одржавања – трошкови коришћења скела	13.743
Трошкови одржавања – трошкови контрола	8.488
Трошкови одржавања – трошкови коришћења цистерни	6.083
Трошкови одржавања ПП уређаја	5.665
Трошкови одржавања рачунарске опреме	4.725
Трошкови одржавања - трошкови бојења	4.344
Трошкови инструментације	4.151
Остали трошкови одржавања	6.839
Укупно:	264.616

Трошкови одржавања - машинско одржавање исказани су у износу од 135.229 хиљада динара. Наведена услуга у највећем делу изведена је од стране „Термид“ д.о.о., Панчево у вредности од 22.149 хиљада динара, „Петроопрема инжињеринг“ д.о.о., Панчево у вредности од 19.381 хиљаду динара, „Ница монт“ д.о.о., Старчево, у вредности од 16.445 хиљада динара.

Трошкови одржавања - грађевинско одржавање исказани су у износу од 40.451 хиљаду динара. Наведена услуга у највећем делу изведена је од стране „Финнет-инжињеринг“ д.о.о., Панчево у вредности од 8.569 хиљада динара и „Градитељ“ д.о.о. Нови Сад у вредности од 4.041 хиљаду динара.

Трошкови закупнина

Трошкови закупнина у 2018. години исказани су у износу од 145.951 хиљада динара, и чине их:

Табела број 52: Структура трошкови закупнина

Назив	2018. година
Трошкови закупа боца и цистерни	131.423
Трошкови закупа складишта и другог простора	14.390
Трошкови коришћења аеордорума и лука	138
Укупно:	145.951

Трошкови закупа боца и цистерни исказани су у износу од 131.423 хиљаде динара. Навадени трошак, у највећем делу, у вредносу од 99.284 хиљада динара настао по основу закупа цистерни од „Егмева SA“, Француска

Трошкови осталих услуга

Трошкови осталих услуга исказани су у износу од 18.136 хиљада динара и највећим делом, у вредности од 6.073 хиљада динара, односе се на трошкове прања пумпи високог притиска од стране „Еко maber inzinjering“ д.о.о., Панчево.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани су у износу 875.510 хиљада динара, а чине их трошкови амортизације грађевинских објеката у износу 364.115 хиљада динара и трошкови амортизације постројења и опреме у износу 511.395 хиљада динара.

Трошкови дугорочних резервисања

Трошкови дугорочних резервисања исказани су у износу 76.905 хиљада динара, а односе се на трошкове резервисања по основу неискоришћених годишњих одмора за 2018. годину у износу од 76.440 хиљада динара и трошкове резервисања по основу судских спорова у износу 465 хиљада динара.

Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови, Планом пословања за период од 2018. до 2020. године, а за 2018. годину, планирани су у износу од 700.000 хиљаде динара, а у поменутој години износили су 496.014 хиљада динара.

Табела број 53: Структура нематеријалних трошкова

Назив	-у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Трошкови непроизводних услуга	151.704	117.861
Трошкови репрезентације	6.085	5.222
Трошкови премија осигурања	64.084	74.497
Трошкови платног промета	9.604	10.229
Трошкови чланарина	2.996	2.884
Трошкови пореза	66.009	59.687
Остали нематеријални трошкови	195.532	195.607
Укупно	496.014	465.987

Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга у 2018. години исказани су у износу од 151.704 хиљада динара, а чине их:

Табела број 54: Структура трошкова непроизводних услуга

Назив	-у хиљадама динара-	
	2018. година	
Трошкови консултантских услуга	33.766	
Трошкови одржавања чистоће	29.724	
Трошкови услуга асистената	20.421	
Трошкови комуналних услуга	13.062	
Трошкови здравствених прегледа радника	12.480	
Трошкови права коришћења софтвера	10.215	
Трошкови услуга стручног усавршавања	6.578	

Трошкови израде техничке документације	4.416
Трошкови лабораторијских анализа	3.657
Трошкови елабората	3.574
Остали трошкови	13.811
Укупно:	151.704

Трошкови консултантских услуга у вредности од 33.766 хиљада динара, у највећем износу, у вредности од 31.500 хиљада динара, односе се на трошкове консултантских услуга пружених од стране “КПМГ” д.о.о., Београд

Трошкови одржавања чистоће у вредности од 29.724 хиљада динара односе се на трошкове услуге одржавања чистоће пружене од стране „Adecco outsourcing“ д.о.о., Београд и „Adecco Human Resources“ д.о.о., Београд.

Трошкови услуга асистената у вредности од 20.421 хиљада динара односе се на трошкове услуга вођења процеса дораде полимера, контролисање и управљање транспортних система, контролисање рада опреме и кориговање радних параметера, припрема сировина потребних за процес производње и друге пружених од стране „Adecco outsourcing“ д.о.о., Београд и „Adecco Human Resources“ д.о.о., Београд.

Трошкови репрезентације

Трошкови репрезентације исказани су у износу од 6.085 хиљада динара и односе се на трошкове репрезентације у износу од 4.705 хиљада динара и трошкове прославе дана Друштва у износу од 1.379 хиљада динара.

Трошкови премија осигурања

Трошкови осигурања исказани су у износу од 64.084 хиљада динара односе се на трошкове осигурања основних средстава, средстава у транспорту и запослених (колективно осигурање) у износу од 40.449 хиљада динара. Поменуто осигурање закључено је са „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд. Преостали износ у вредности од 20.635 хиљада динара односи се на осигурање извоза код Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије.

Трошкови пореза

Трошкове пореза у износу од 66.009 хиљада динара у највећем делу чине порез на имовину у износу 20.261 хиљада динара, накнаде за коришћење вода и одводњавање у износу од 24.570 хиљада динара, накнаде за загађивање животне средине у износу од 7.635 хиљада динара, накнаде за заштиту и унапређење животне средине у износу од 6.556 хиљада динара и порез на доходак грађана у износу од 6.267 хиљада динара.

Остали нематеријални трошкови

Остали нематеријални трошкови исказани су у износу од 195.532, а чине их:

Табела број 55: Структура осталих нематеријалних трошкова

Назив	2018. година
Трошкови привременог уређења плата и других примања	134.815
Трошкови физичко-техничког обезбеђења	31.594
Накнаде за заштиту животне средине	6.363
Судске и административне таксе и трошкови вештачења	3.322
Стручна литература и часописи	3.276
Регистрација моторних возила	1.676
Остали трошкови	14.486
Укупно	195.532

Остали нематеријални трошкови износе 195.532 хиљада динара и највећим делом, у вредности од 134.815 хиљада динара, се односе на трошак настао по основу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. Поменути трошак настао је као разлика између зараде обрачунате са умањењем, по основу поменутог закона, и оне зараде која би била обрачуната без умањења у току 2018. године.

Трошкови физичко-техничког обезбеђења у износу од 31.594 хиљада динара односе се на трошкове за услугу физичког обезбеђења и заштите објеката Друштва у Панчеву, Елемиру, Златибору и Црепаји пружену од стране „Securitas services“ д.о.о., Београд.

Остали трошкови у износу од 14.486 хиљада динара, највећим делом у вредности од 4.109 хиљада динара односе се на трошкове прибављања података о кретању цена готових производа и сировина на Европском тржишту од стране „Reed business informatiod Limited“, United Kingdom.

3.4.3. Финансијски приходи

Табела број 56: Структура финансијских прихода

Назив	- у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Приходи од камата	22.739	19.298
Позитивне курсне разлике	37.770	45.375
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	49.564	76.333
Укупно:	110.073	141.006

Приходи од камата у укупном износу од 22.739 хиљада динара у највећем делу се односе на камате по основу орочавања слободних динарских и девизних средстава и камате на депозите по виђењу код више пословних банака.

Позитивне курсне разлике у износу од 37.770 хиљада динара, настале су по основу прерачуна обавеза и потраживања у инострану валути и свођења на средњи курс Народне банке Србије на дан 31. децембра 2018. године.

Приходи по основу ефеката валутне клаузуле износе 49.564 хиљада динара односе се на уговорену заштиту од ризика промене курса домаће валуте.

3.4.4. Финансијски расходи

Табела број 57: Структура финансијских расхода

Назив	- у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Финансијски расходи са повезаним правним лицима по основу камата	-	223.083
Финансијски расходи са повезаним правним лицима по основу негативних курсних разлика	-	54.239
Расходи камата	670	1.118.443
Негативне курсне разлике	61.351	179.043
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	59.874	400.243
Остали финансијски расходи	122	190
Укупно	122.017	1.975.241

Расходи камата у износу од 670 хиљада динара односе се у највећем делу на обрачунате затезне камате по основу судских пресуда.

Негативне курсне разлике у износу од 61.351 хиљада динара настале су по основу прерачуна обавеза и потраживања у инострану валути и свођења на средњи курс Народне Банке Србије на дан 31.12.2018. године.

Расходи по основи ефеката валутне клаузуле у износу од 59.874 хиљаде динара односе се на уговорену заштиту од ризика промене курса домаће валуте.

Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Табела број 58: Структура прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности

Назив	у хиљадама динара-	
	2018. година	
Приходи по основу отписаних датих аванса	7.697	
Приходи по основу наплаћених отписаних потраживања	889	
Приходи по основу наплаћених осталих дугорочних пласмана	100	
Укупно:	8.686	

Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности исказани су у износу од 8.686 хиљада динара а односе се у највећем делу на приходе по основу наплаћених, отписаних датих аванса за основна средства у износу од 1.379 хиљада динара, наплаћених отписаних датих аванса за материјал у износу од 6.319 хиљада динара и наплаћена отписана потраживања од купаца у износу од 759 хиљада динара.

Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Табела број 59: Структура расхода од усклађивања вредности имовине која се исказује по фер вредности

Назив	у хиљадама динара-	
	2018. година	
Расходе по основу обезвређења датих аванса	6.041	
Расходе по основу обезвређења потраживања од купаца	3.964	
Расходе по основу обезвређења краткорочних финансијских пласмана	43	
Укупно:	10.048	

3.4.5. Остали приходи

Остали приходи исказани су у износу од 62.914 хиљада динара, а чине их:

Табела број 60: Структура осталих прихода

Назив	- у хиљадама динара-	
	2018. година	2017. година
Висак материјала	6	-
Приходи од смањења обавеза	8	37.039.841
Приходи по основу накнадно одобрених рабата	12.968	
Приходи од укидања дугорочних резервисања	14.222	14.367
Приходи од усклађивања вредности залиха примарног бензина и осталих материјала	17.699	283
Остали непоменути приходи	18.011	73.729
Укупно	62.914	37.128.219

Приходи по основу накнадно одобрених рабата исказани су у укупном износу од 12.968 хиљада динара, а односе се на накнадно одобрени рабат по основу осигурања имовине од Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о, Београд у износу од 8.266 хиљада динара и накнадно одобрени рабат по основу набавке материјала од добављача у износу од 4.702 хиљаде динара.

Приходи од укидања дугорочних резервисања исказани су у укупном износу од 14.222 хиљаде динара, а односе се на приходе од укидања дугорочних резервисања по основу судских спорова у износу од 13.341 хиљаду динара и укидања краткорочних резервисања за неискоришћене годишње одморе из 2017. године у износу од 881 хиљаду динара.

Остали непоменути приходи у укупном износу од 18.011 хиљада динара, односе се на приходе од усклађивања вредности залиха у износу од 2.076 хиљада динара, приходе од уговорених пенала и казни у износу од 5.546 хиљада динара, приходе од наплаћених трошкова судских спорова у износу од 2.862 хиљаде динара и остале приходе у износу од 7.527 хиљада динара.

Приходи од смањења обавеза у 2017. години у износу од 37.039.841 хиљаду динара, односе се на отпис обавеза према повериоцима друге, треће и четврте класе у складу са усвојеним и реализованим Унапред припремљеним планом реорганизације (УППР-ом)

3.4.6. Остали расходи

Остали расходи исказани су у износу од 72.720 хиљада динара, а чине их:

Табела број 61: Остали расходи

Назив	2018. година	2017. година
Губици по основу расхоровања и продаје имовине	61.605	21.832
Мањкови	2.359	2
Расходи по основу обезвређења имовине	2.114	111.715
Остали непоменути расходи	6.642	18.051
Укупно:	72.720	151.600

Губици по основу расхоровања и продаје исказани у укупном износу од 61.605 хиљада динара, у највећем делу се односе на искњижавање садашње вредности дела основних средстава по основу замене (адаптације).

Остали непоменути расходи у износу од 6.642 хиљаде динара, у највећем делу се односе на трошкове спорова и арбитраже у износу од 4.795 хиљада динара.

3.4.7. Нето добитак / губитак

Порески расход периода

Усклађивање рачуноводственог добитка пре опорезивања и текућег пореза према пореском билансу (ПБ) и утврђивање пореског расхода периода у пореској пријави (ПДП) је приказано у следећем прегледу:

Табела број 62: Усклађивање рачуноводственог добитка пре опорезивања и текућег пореза према пореском билансу

- у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Добитак пре опорезивања	-	40.266.255
Губитак пре опорезивања	28.547	
Добици од продаје имовине	-	(138)
Расходи који се не признају у пореском билансу	(25.669)	372.687
Примања запосленог из члана 9 стаб 2 Закона, обрачуната у претходном обр.периоду	5.113	(5.526)
Исплаћене отпремнине за које је резервисање извршено у претходном обрачунском периоду	14.902	(7.415)
Амортизација заснована на рачуноводственим прописима	(875.510)	857.222
Амортизација заснована на пореским прописима	492.992	(428.037)
Порези и доприноси, који нису плаћени у пореском периоду, а по основу којих је у пословним књигама	(2.531)	57.643
Порези и доприноси, који нису биле плаћени у претходном пореском периоду у коме је по том основу био исказан	2.267	(67.236)
Расход по основу обезвређења имовине	(1.651)	112.729
Дугорочна резервисања у износу који је искоришћен у пореском периоду	29.172	(41.155)
Приход по основу неискоришћених дугорочних резервисања	13.341	(13.254)
Приходи настали у вези са расходима који нису били признати	-	(4.272)
Опорезива добит	319.027	41.099.503
Износ губитка по пореском билансу претходних година	319.027	41.099.503
Остатак добити	-	-

Табела број 63: Претходно наведени порески губици истичу у следећим периодима:

- у хиљадама динара-

Година истека губитка	Износ пренетог пореског губитка	Преостали пренети порески кредит
2021	1.098.880	1.098.880
Искоришћени порески губици за 2017. годину		(41.099.503)
Искоришћени порески губици за 2018. годину		(319.027)

Нето добитак периода

Табела број 64: Остварени нето добитак према билансу успеха за 2018. и 2017. годину је следећи:

- у хиљадама динара-

Назив	2018. година	2017. година
Добитак из редовног пословања пре опорезивања	-	40.266.255
Губитак из редовног пословања пре опорезивања	(28.547)	-
Порески расходи периода	-	(21)
Одложени порески приходи периода	66.494	189.372
Нето добитак	37.947	40.455.606

Одложени порески приходи су утврђени по основу привремених разлика између књиговодствене вредности средстава и њихове пореске основице

3.5. Извештај о осталом резултату

Извештај о осталом резултату, у складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 7. МРС 1 Презентација финансијских извештаја, треба да пружи информације о укупном нето свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације кориговања) које нису признате у билансу успеха. Компоненте осталог резултата чине ставке које се, према захтевима појединих МСФИ, признају у оквиру капитала. Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2018. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.6. Извештај о променама на капиталу

Анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2018. годину, утврђено је да предметни извештај, одражава финансијски положај Друштва, да је састављен у складу са МРС 1 Презентација финансијских извештаја, параграфом 106-110, и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Друштва које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

3.7. Извештај о токовима готовине

Увидом у пословне књиге Друштва као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2018. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са МРС 7 Извештај о токовима готовине, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Друштва у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

3.8. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са МРС 1 Презентација финансијских извештаја, параграф 112., и чланом 2. Закона о рачуноводству, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима, а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су прописани у појединим МРС/МСФИ којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене. У поступку ревизије, анализом исказаних позиција у Напоменама уз финансијске извештаје за 2018. годину, утврђено је да предметни извештај садржи информације које је Друштво било дужно да обелодани у складу са МРС 1 Презентација финансијских извештаја.

4. Друга питања у поступку ревизије

Иако циљ ове ревизије није био давање мишљења о усклађености пословања, вршењем ревизије финансијских извештаја утврдили смо следеће неправилности:

1) У вези са обрачуном и исплатом зарада, накнада зарада и осталих личних расхода запослених:

- У Друштву постоје случајеви да извршиоци на истим радним местима имају различите коефицијенте (бодове) за обрачун зараде, односно поједини запослени немају једнаку зараду за исти рад, иако је чланом 104. став 2. Закона о раду прописано да се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца;

- Друштво поседује Упутство о приправности запослених у „ХИП-Петрохемија“ а.д., Панчево и Упутство за обављање послова под посебним условима рада у „Хип-Петрохемија“ а.д., Панчево, али поменути Упутствима нису јасно и недвосмислено дефинисани критеријуми за ангажовање, односно начин одабира запослених за обављање послова под посебним условима рада и приправности у Друштву.
- Према презентованим евиденцијама прековремени рад запослених у Друштву кретао се у распону од једног до 155 сата месечно, иако је чланом 53. Закона о раду и чланом 25. Колективног уговора „ХИП-Петрохемија“ а.д., Панчево предвиђено да прековремени рад не може трајати дуже од 8 сати недељно, односно да запослени не може радити дуже од 12 сати дневно укључујући и прековремени рад.
- Друштво је у току 2018. године, а у складу са чланом 82. Колективног уговора „ХИП-Петрохемија“ а.д. Панчево, исплатило једнократну помоћ свим запосленима као вид солидарне помоћи. Поменути чланом Колективног уговора нису дефинисани услови и критеријуми за доделу солидарне помоћи запосленима у Друштву.
- У Друштву постоје случајеви да су запосленима уговорима о раду додељени коефицијенти (бодови) за обрачун зараде, који не одговарају коефицијентима (бодовима) који су наведени у Правилнику о организацији и систематизацији послова у „ХИП-Петрохемија“ а.д., Панчево за њихова радна места.

2) Набавке добара, услуга и радова

- Набавке добара, услуга и радова Друштво спроводи на основу усвојене процедуре набавки, при чему се за поједине услуге и радове, који су уговорени на неодређено време у претходном периоду, доследно не спроводе прописани поступци набавки предвиђени наведеном процедуром.

ПРИЛОГ III

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
"ХИП-ПЕТРОХЕМИЈА" А.Д., ПАНЧЕВО
ЗА 2018. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. Биланс стања на дан 31. децембра 2018. године.....	68
2. Биланс успеха.....	71
3. Извештај о осталом резултату	73
4. Извештај о променама на капиталу	75
5. Извештај о токовима готовине	79

**1. Биланс стања
 на дан 31. децембра 2018. године**

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Претходна година		
		Текућа година	Крајње стање 31. децембра 2017.	Почетно стање 1. јануара 2017.
АКТИВА				
УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
СТАЛНА ИМОВИНА		10.161.531	9.877.185	9.470.204
НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА		0	0	0
Улагања у развој				
Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права				
Гудвил				
Остала нематеријална имовина				
Нематеријална имовина у припреми				
Аванси за нематеријалну имовину				
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	3.3.1.	10.123.964	9.837.813	9.416.660
Земљиште		2.310.611	2.310.611	2.310.611
Грађевински објекти		2.688.966	2.899.227	3.239.893
Постројења и опрема		3.218.919	3.090.808	3.283.301
Инвестиционе некретнине				
Остале некретнине, постројења и опрема				
Некретнине, постројења и опрема у припреми		1.539.703	641.128	470.462
Улагања на туђим некретнинама постројењима и опреми				
Аванси за некретнине, постројења и опрему		365.765	896.039	112.393
БИОЛОШКА СРЕДСТВА		0	0	0
Шуме и вишегодишњи засади				
Основно стадо				
Биолошка средства у припреми				
Аванси за биолошка средства				
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	3.3.2.	37.567	39.372	53.544
Учешћа у капиталу зависних правних лица				
Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима				
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају				178
Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима				
Дугорочни пласмани осталим правним лицима				
Дугорочни пласмани у земљи				
Дугорочни пласмани у иностранству				
Хартије од вредности које се држе до доспећа				
Остали дугорочни финансијски пласмани		37.567	39.372	53.366
ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА		0	0	0
Потраживања од матичног и зависних правних лица				
Потраживања од осталих повезаних лица				
Потраживања по основу продаје на робни кредит				
Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу				
Потраживања по основу јемства				

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Претходна година		
		Текућа година	Крајње стање 31. децембра 2017.	Почетно стање 1. јануара 2017.
Спорна и сумњива потраживања				
Остала дугорочна потраживања				
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА				
ОБРТНА ИМОВИНА		17.433.605	17.930.283	12.827.354
ЗАЛИХЕ	3.3.3.	6.134.076	6.132.077	3.394.973
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		2.405.321	2.456.737	1.960.347
Недовршена производња и недовршене услуге		448.301	492.645	230.845
Готови производи		3.116.746	2.981.879	1.109.811
Роба				
Стална средства намењена продаји				
Плаћени аванси за залихе и услуге		163.708	200.816	93.970
ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	3.3.4.	2.522.636	2.253.161	1.768.654
Купци у земљи – матична и зависна правна лица				
Купци у иностранству – матична и зависна правна лица				
Купци у земљи - остала повезана правна лица		1.256.314	1.259.525	704.817
Купци у иностранству - остала повезана правна лица				
Купци у земљи		613.332	705.310	645.626
Купци у иностранству		652.990	288.326	418.211
Остала потраживања по основу продаје				
ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА				
ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	3.3.5.	39.443	32.803	3.508
ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА				
КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	3.3.6.	6.540.508	7.582.753	6.739.760
Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица				
Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана правна лица				
Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
Остали краткорочни финансијски пласмани		6.540.508	7.582.753	6.739.760
ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	3.3.7.	1.628.711	1.351.297	505.692
ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	3.3.8.	507.074	381.902	178.940
АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	3.3.9.	61.157	196.290	235.827
УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		27.595.136	27.807.468	22.297.558
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	3.3.10.	1.374.937	1.142.453	257.951
ПАСИВА				
КАПИТАЛ	3.3.11.	24.178.492	24.141.370	
Основни капитал		55.569.132	55.569.132	15.020.878
Акцијски капитал		55.486.410	55.486.410	14.615.102
Удели друштва с ограниченом одговорношћу				
Улози				
Државни капитал				
Друштвени капитал				323.062
Задружни удели				
Емисиона премија				
Остали основни капитал		82.722	82.722	82.714
УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ				
РЕЗЕРВЕ				
РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ		4.691.615	4.694.068	4.709.460

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Претходна година		
		Текућа година	Крајње стање 31. децембра 2017.	Почетно стање 1. јануара 2017.
НЕКРЕТНИНА ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ				
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА		106.490	106.490	87.845
НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА				
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК		3.558.945	3.519.370	0
Нераспоређени добитак ранијих година		3.519.370		
Нераспоређени добитак текуће године		39.575	3.519.370	
УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ				
ГУБИТАК		39.747.690	39.747.690	76.685.111
Губитак ранијих година		39.747.690	39.747.690	71.422.995
Губитак текуће године				5.262.116
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	3.3.12.	285.092	342.094	14.155.344
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА		285.092	342.094	566.735
Резервисања за трошкове у гарантном року				
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава				
Резервисања за трошкове реструктурирања				
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		280.437	324.512	313.983
Резервисања за трошкове судских спорова		4.655	17.582	252.752
Остала дугорочна резервисања				
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		0	0	13.588.609
Обавезе које се могу конвертовати у капитал				
Обавезе према матичним и зависним правним лицима				
Обавезе према осталим повезаним правним лицима				431.295
Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана				
Дугорочни кредити и зајмови у земљи				100.376
Дугорочни кредити и зајмови у иностранству				
Обавезе по основу финансијског лизинга				
Остале дугорочне обавезе				13.056.938
ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.13.	566.052	632.546	821.917
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		2.565.500	2.691.458	64.187.225
КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ		0	0	15.246.777
Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица				
Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица				11.017.244
Краткорочни кредити и зајмови у земљи				1.000.000
Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
Остале краткорочне финансијске обавезе				3.229.533
ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	3.3.14.	171.327	330.474	382.151
ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	3.3.15.	2.033.679	2.042.011	20.671.777
Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи				
Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству				
Добављачи – остала повезана правна лица у земљи		1.584.182	1.736.124	20.336.208
Добављачи – остала повезана правна лица у				

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Претходна година		
		Текућа година	Крајње стање 31. децембра 2017.	Почетно стање 1. јануара 2017.
иностранству				
Добављачи у земљи		282.738	211.933	298.496
Добављачи у иностранству		166.715	93.941	37.015
Остале обавезе из пословања		44	13	58
ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	3.3.16.	253.029	239.752	18.777.916
ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ				
ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	3.3.17.	4.085	3.382	1.593.763
ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	3.3.18.	103.380	75.839	7.514.841
ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА				56.866.928
УКУПНА ПАСИВА		27.595.136	27.807.468	22.297.558
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА		1.374.937	1.142.453	257.951

2. Биланс успеха за период од 1. јануара до 31. децембра 2018. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	3.4.1.	39.368.916	37.882.995
I ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ		0	0
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту			
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту			
II ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА		39.364.570	37.878.792
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		8.563.589	7.436.868
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		5.828.460	7.486.815
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту		24.972.521	22.955.109
III ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.		3.085	3.085
IV ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		1.261	1.118
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	3.4.2.	39.374.351	32.743.846
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ			
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ			
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА		90.523	2.133.868
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА		31.898.617	27.834.140
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ		3.406.312	2.987.478
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ		1.893.172	1.877.243
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА		818.344	688.799
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ		875.510	857.223
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА		76.905	166.844
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ		496.014	465.987
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК			5.139.149
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		5.435	
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	3.4.3.	110.073	141.006
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		0	0
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица			
2. Финансијски приходи од осталих правних лица			
3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски приходи			
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		22.739	19.298
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		87.334	121.708
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	3.4.4.	122.017	1.975.241
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ		122	277.512
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима			
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима			277.322
3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски расходи		122	190
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		670	1.118.443
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		121.225	579.286
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА			
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		11.944	1.834.235
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС		8.686	8.385
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		10.048	23.662

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
Ј.ОСТАЛИ ПРИХОДИ	3.4.5.	62.914	37.128.219
К.ОСТАЛИ РАСХОДИ	3.4.6.	72.720	151.600
Л.ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			40.266.256
Љ.ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		28.547	
М.НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Н.НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Њ.ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			40.266.256
О.ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		28.547	
П.ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
І ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА			21
ІІ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА			
ІІІ ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА		66.494	189.371
Р.ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА			
С.НЕТО ДОБИТАК	3.4.7.	37.947	40.455.606
Т.НЕТО ГУБИТАК			
І НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
ІІ НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			
ІІІ НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
ІV НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			
V ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1.Основна зарада по акцији			
2.Умањена (разводњена) зарада по акцији			

3. Извештај о осталом резултату за период од 01. јануара до 31. децембра 2018. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
А.НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
І НЕТО ДОБИТАК	3.4.7.	37.947	40.455.606
ІІ НЕТО ГУБИТАК			
Б.ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1.Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви			
б) смањење ревалоризационих резерви		2.453	15.392
2. Актуарски добици или губици по основу планова			

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
дефинисаних примања			
а) добици			18.645
б) губици			
3.Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава			
а)добици			
б) губици			
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања			
а) добици			
б) губици			
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање			
а) добици			
б) губици			
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хедџинга) новчаног тока			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици			
б) губици			
I ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			3.253
II ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		2.453	
III ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА			
IV НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			3.253
V НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		2.453	
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		35.494	40.458.859
II УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК			
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		0	0
1. Приписан већинским власницима капитала			
2. Приписан власницима који немају контролу			

4. Извештај о променама на капиталу за период од 1. јануара до 31. децембра 2018. године

-у хиљадама динара-

Редни број	Опис	Компоненте капитала		
		Основни капитал	Уписани неуплаћени капитал	Резерве
1	2	3	4	5
1.	Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2017. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна	15.020.878		
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправка на дуговној страни рачуна			
	б) исправка на потражној страни рачуна			
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2017. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна	15.020.878		
4.	Промене у претходној 2017. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна			
	б) промет на потражној страни рачуна	40.548.254		
5.	Стање на крају претходне године 31. децембра 2017. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна	55.569.132		
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговној страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 1. јануара 2018. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна	55.569.132		
8.	Промене у текућој 2018. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна			
	б) промет на потражној страни рачуна			
9.	Стање на крају текуће године дан 31. децембра 2018. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна	55.569.132		
Редни број	Опис	Компоненте капитала		
		Губитак	Откупљене сопствене акције	Нераспоређени добитак
1.	Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2017. године			
	а) дуговни салдо рачуна	76.685.111		

	б) потражни салдо рачуна			
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговној страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2017. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна	76.685.111		
	б) кориговани потражни салдо рачуна			
4.	Промене у претходној 2017. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна	1		36.937.422
	б) промет на потражној страни рачуна	36.937.422		40.456.792
5.	Стање на крају претходне године 31. децембра 2017. године			
	а) дуговни салдо рачуна	39.747.690		
	б) потражни салдо рачуна			3.519.370
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговној страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 1. јануара 2018. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна	39.747.690		
	б) кориговани потражни салдо рачуна			3.519.370
8.	Промене у текућој 2018. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна			3.519.370
	б) промет на потражној страни рачуна			3.558.945
9.	Стање на крају текуће године 31. децембра 2018. године			
	а) дуговни салдо рачуна	39.747.690		
	б) потражни салдо рачуна			3.558.945
Редни број	Опис	Компоненте осталог резултата		
		Ревалоризационе резерве	Актуарски добици или губици	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1.	Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2017. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна	4.709.460	87.845	
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговној страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2017. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна	4.709.460	87.845	
	Промене у претходној 2017. години			

4.	а) промет на дуговој страни рачуна	15.392		
	б) промет на потражној страни рачуна		18.645	
5.	Стање на крају претходне године 31. децембра 2017. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна	4.694.068	106.490	
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговој страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 1. јануара 2018. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна	4.694.068	106.490	
8.	Промене у текућој 2018. години			
	а) промет на дуговој страни рачуна	2.453		
	б) промет на потражној страни рачуна			
9.	Стање на крају текуће године 31. децембра 2018. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна	4.691.615	106.490	
Редни број	Опис	Компоненте осталог резултата		
		Добици или губици по основу удела осталом добитку или губитку придружених друштава	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	Добици или губици по основу хединга новчаног тока
1.	Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2017. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна			
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговој страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2017. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна			
4.	Промене у претходној 2017. години			
	а) промет на дуговој страни рачуна			
	б) промет на потражној страни рачуна			
5.	Стање на крају претходне године 31. децембра 2017. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна			
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговој страни рачуна			

Редни број	Опис	Компоненте осталог резултата	Укупан капитал	Губитак изнад капитала
		Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају		
	б) исправке на потражној страни рачуна			
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 1. јануара 2018. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна			
8.	Промене у текућој 2018. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна			
	б) промет на потражној страни рачуна			
9.	Стање на крају текуће године 31. децембра 2018. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна			
1.	Почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2017. године			
	а) дуговни салдо рачуна			
	б) потражни салдо рачуна			56.866.928
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговној страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
3.	Кориговано почетно стање претходне године на дан 1. јануара 2017. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна			
	б) кориговани потражни салдо рачуна			56.866.928
4.	Промене у претходној 2017. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна		81.008.298	
	б) промет на потражној страни рачуна			
5.	Стање на крају претходне године 31. децембра 2017. године			
	а) дуговни салдо рачуна		24.141.370	
	б) потражни салдо рачуна			
6.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика			
	а) исправке на дуговној страни рачуна			
	б) исправке на потражној страни рачуна			
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 1. јануара 2018. године			
	а) кориговани дуговни салдо рачуна		24.141.370	
	б) кориговани потражни салдо рачуна			
8.	Промене у текућој 2018. години			
	а) промет на дуговној страни рачуна		37.122	
	б) промет на потражној страни рачуна			

9.	Стање на крају текуће године 31. децембра 2018. године			
	а) дуговни салдо рачуна		24.178.492	
	б) потражни салдо рачуна			

5. Извештај о токовима готовине за период од 1. јануара до 31. децембра 2018. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I Приливи готовине из пословних активности	55.748.951	43.524.742
1. Продаја и примљени аванси	45.648.195	43.479.462
2. Примљене камате из пословних активности	24.654	
3. Остали приливи из редовног пословања	10.076.102	45.280
II Одливи готовине из пословних активности	55.232.273	39.993.129
1. Исплате добављачима и дати аванси	50.489.121	36.740.858
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	2.124.057	1.907.115
3. Плаћене камате	673	4.691
4. Порез на добитак		21
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	2.618.422	1.340.444
III Нето прилив готовине из пословних активности	516.678	3.531.613
IV Нето одлив готовине из пословних активности		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	1.042.257	0
I Приливи готовине из активности инвестирања		
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	1.042.257	
4. Примљене камате из активности инвестирања	0	
5. Примљене дивиденде		
II Одливи готовине из активности инвестирања	1.259.020	2.620.732
1. Куповина акција и удела (нето одливи)		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	1.259.020	1.501.636
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)		1.119.096
III Нето прилив готовине из активности инвестирања		
IV Нето одлив готовине из активности инвестирања	216.763	2.620.732
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	0	0
I Приливи готовине из активности финансирања		
1. Увећање основног капитала		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)		
4. Остале дугорочне обавезе		
5. Остале краткорочне обавезе		
II Одливи готовине из активности финансирања	0	51.912
1. Откуп сопствених акција и удела		
2. Дугорочни кредити (одливи)		
3. Краткорочни кредити (одливи)		51.912

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
4. Остале обавезе (одливи)		
5. Финансијски лизинг		
6. Исплаћене дивиденде		
III Нето прилив готовине из активности финансирања		
IV Нето одлив готовине из активности финансирања		51.912
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	56.791.208	43.524.742
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	56.491.293	42.665.773
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	299.915	858.969
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ		
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	1.351.297	505.692
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	22.501	13.364
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	1.628.711	1.351.297